

SAMUEL ÖDMANN

2000 års smålännings

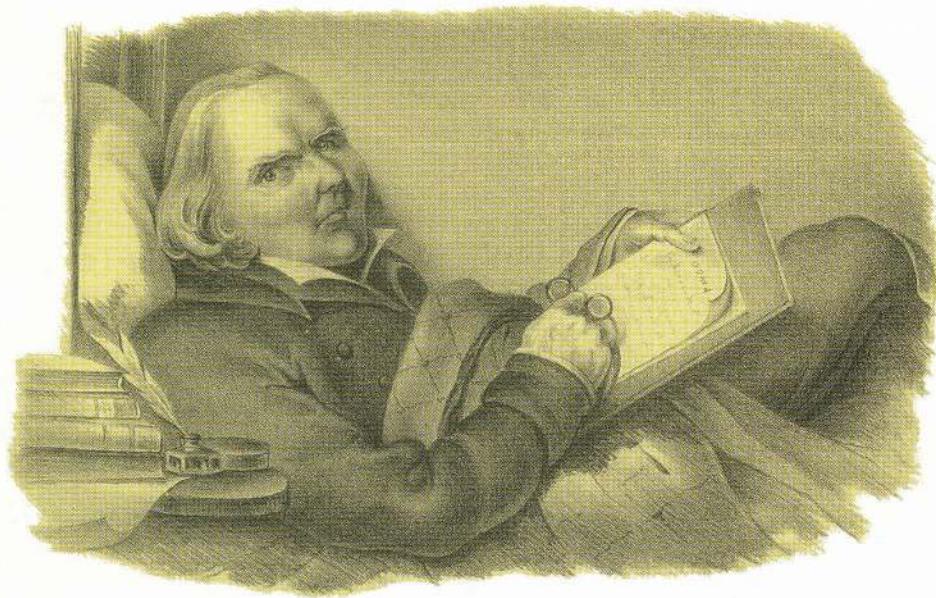

Bild från Landsbibliotekets samlingar i Växjö.

ÅRSBOK 2000

Smålands Gille
i Göteborg

Smålands Gille i Göteborg

Kära Gillesbröder!

I dag, när detta skrives, är det söndagen den 2 januari 2000 ("tjugohundra") och allt är fortfarande ungefär som vanligt, dvs åtminstone de flesta av de befarade problemen, till följd av millenniumskifftet, uteblev nästan helt. Vilka förväntningar och farhågor människor hade vid förra millenniumskifftet är foga känt, men jag är övertygad om att de flesta, då liksom nu, önskade fred och hälsa för kära och närliggande. Beträffande teknisk utveckling tror jag man kan säga att de första niohundra åren, av det just avslutade millenniet, bjöd på mycket lite i jämförelse med de sista hundra åren. Tyvärr är det ju så att utveckling inte enbart används för goda saker, vilket vi också fått uppleva under 1900-talet. En förhoppning för framtiden är således att utvecklingen, såväl tekniskt som i övrigt, mer kommer att nyttjas till mänsklighetens bästa. Att 1900-talet inneburit, på många områden, en sådan otroligt snabb teknisk utveckling, skapar ju stora förväntningar men också många farhågor för framtiden. En av de största frågorna är väl om miljön ska klara av allt det som vi kallar utveckling.

För Smålands Gille i Göteborg innebär millenniumskifftet att vi nu funnits till under två årtusenden eller om man hellre vill, tre århundraden. Vilket som används så låter det väldigt mycket, och även om vi är mer konkreta och säger att vi är inne på vårt 127:e verksamhetsår, så är det också en lång tid. Tyvärr har vi under 1999, i och med Gustav Abrahamssons och Birger Johnssons bortgång, mist två verkliga stöttepelare i Gillet, vilka både hade ett stort engagemang och arbetade idrott för Smålands Gille i Göteborg. Tack.

När jag för ett par år sedan, första gången fick äran att skriva denna årshälsning, uttryckte jag en tanke om att det kanske måste till lite nytänkande för att attrahera den yngre generationen. Med ytterligare ett par års erfarenhet har denna känsla förstärkts och det är min fasta övertygelse att vi måste, dock utan att ge alltför stora avkall på traditionerna, åstadkomma förändringar. Jag är också övertygad om att vi med god vilja klarar detta. Alla idéer är välkomna.

Slutligen vill jag försäkra Er att vi alla i styrelsen, efter bästa förmåga, skall fortsätta att verka för Gillets bästa och fortlevnad.

Pce-Olof Höglberg
Gillesordförande

allt omkring
görlitz

Volvo has always been a car for people who value quality. And the new S80 is no exception. It's a car that's built to last, with a solid foundation of safety and reliability. The S80 is a car that's designed to give you peace of mind, knowing that you're driving a vehicle that's been built to last. It's a car that's built to be safe, with advanced airbag systems and a host of other safety features. It's a car that's built to be reliable, with a powerful engine and a smooth, comfortable ride. It's a car that's built to be comfortable, with a spacious interior and a range of features that make driving a pleasure. It's a car that's built to be a pleasure to drive, with a smooth, responsive engine and a range of features that make driving a pleasure. It's a car that's built to be a pleasure to drive, with a smooth, responsive engine and a range of features that make driving a pleasure.

VOLVO

SAMUEL ÖDMANN

1750–1829

Smålands Gille i Göteborg har beslutat att utse Samuel Ödmann till årets smålännings 2000. Därför skall jag försöka skildra hans person och verk.

I Gillets årsbok 1984 har gillesbrödern Uno Hernroth beskrivit prästsläkten Wiesel i Vislanda. I artikeln ingår prästfamiljen Samuel Wiesel (1669–1773), dennes hustru Margareta, f Littorin (två år äldre än maven, avlidne 1774), samt nio barn, alla flickor. Då en son ej var möjlig att vänta, fick han löfte av dottern Catharina, att han skulle få uppfostra hennes son Samuel, som fötts 1750.

Sålunda kom det sig, att *Samuel Lorentz Ödmann*, född i Växjö den 25 december 1750, son till kyrkoherden Gabriel Ödmann och dennes hustru Catharina, född Wiesel, till tio års ålder vistades hos sin morfader, prosten Samuel Wiesel, i Vislanda gamla prästgård, där han var mycket efterlängtad, ompysslad och lycklig. Samuel Ödmann har längt senare mästerligt skildrat denna tid i "Hågkomster från hembygden och skolan", skriven 1801 men tryckt först 1830. Han beskriver detaljerat den antika prästgårdsbyggnaden, uppförd på 1650-talet, och alla de antika och mycket speciella föremålen i huset: I salen en förgylld spegel, sex kvarter i fyenkant (ett kvarter = 1/4 aln), under spegeln en geridong (runt bord) med försilvrad fot och två tillhörande stora mässingsljusstakar med vridna pipor, ett slags byrå av ek och masurbjörk med massor av lönnfack, en ofantlig trädörr, omålade och

grovt tillyxad, innehållande ett skafferi för bordets nödorft, såsom honungskrukor, inlagda frukter, lingon och hjortron kokade med honung, vattenlingon utan sött till stek, gurkor med körsbärslöv, päron med senap, rödbetor med kummin, portulakstjällkar (ettårig ört med glatta, köttiga blad) med ättika, servis för dukning, läckerheter till damers undfagnad, allt förvarat i denna kista. Vidare fanns en *skänk* med två avsatser, inrymmande förskärarknivar med holländska inskriptioner och ofantligt långa gafflar att användas vid uppskärning av stek, antika dryckeskärl och dryckeshorn, bágare av silver med förgyllda knappar inuti (pålar), att dricka från knapp till knapp kallades att *päla*. Vid särskilt högtidliga tillfällen hackades spätt *enris*, varmed rummet sedan dekorerades på visst sätt med smala ränder på golvet. På späda *granriskvistar* uppträddes blommor av färgat papper och ställdes i blomsterkrukor av grovt porstlin. I gästsalen hängde man också *familjeporträätterna*, målade i olja. Gäststugan med inredning beskrives detalj för detalj. I vardagsstugan spisade prosten med sin familj och sitt tjänstefolk, dock vid särskilda bord. Prostfamiljen åt vid ett ovalt *bord*, överdraget med passerad oxhud, i kanten fastad med "mässingståndrickor", som tillika fasthöll en röd bordkappa runt omkring ovallen. På tjänstefolkets bord var långa diskbräden i stället för tallrikar som jämte bordet upphängdes på spik efter måltiden. Vardagsstugan tjänade också som sovrum

för prostens döttrar och husets pigor. Klockan fyra på morgonen ringde väckaren, varpå följde frukost, utmätt för varje person redan föregående afton. Drängarna hördes kort därefter på logen och kvinnorna spann eller vävde. Vid behov tändes en stor spiseld, som yngsta pigan skötte och underhöll med ved, som drängarna huggit och inburit. Gemensam bön förrättades varje kväll, elden släcktes, och varje sak fanns på sin plats. Ordning, arbetsamhet och stillhet dominerade livet i prästgården.

Samuel Ödmann beskriver tre folkfester, som återkom varje år: Julfesten, ostmötet vid midsommar och humlekvällarna i september.

Julafton åt man ingen middag. Skinkor och bringor kokades i en stor kittel. Måltiden gick till så, att mjukt bröd doppades i flottet och åts. Klockan två på eftermiddagen uppeldades badstugan, och ett finskt bad anordnades. Man klätte av sig och lade kläderna utanför dörren i den kalla kylan. Kallt vatten hälldes på den glödande ugnen, varav en stekande varm ånga bildades. Kroppen kom i svettning. Sedan piskade man sig med en i varmt vatten doppad björklövskvast, tills huden blev eldröd. Därefter skedde en tvättning av hela kroppen från huvud till fot och avslutades med att en skopa varmt vatten hälldes över huvudet. Man tog på sig de mycket kalla kläderna, lade sig vid hemkomsten på en uppåddad säng med kläderna på, varefter man kom i lätt svettning. Sedan drack man marsöl, försötat med honung och kryddat med anis, och åt ”sönderbettat” julbröd. Omkring klockan fem eller sex tändes en blossande brasa, råg-halm inbars och utbreddes på golvet

i ett sex tum tjockt lager, som låg kvar ända till trettondagen. Därefter klätte sig hela huset till fest. Prosten och prostinnan var värdfolk, och barnen och tjänstefolket betraktades som gäster. Borden dukades. Prosten höll tal och hoppades på en trevlig helg. Ett ljus tändes för var och en. Värdfolket serverade brännvin och brännvinsbröd. Gemensam bordsbön lästes. Måltiden började med en starkt peprad lutfish och därefter kom julspannan, kokad på svinrygg med mjölk, sedan julgröten, beströdd med anis och socker samt russin. Mitt i grötten hade man gjort en grop, där man lagt smör, som smålte av värmen från grötten. Stekta revbenspjäll följe och därefter som avslutning tårta. En psalm sjöngs, och en gemensam aftonbön hölls. Alla ljusen släcktes utom prostens och prostinnans, som ställdes på golvet i en kopparkittel och brann hela natten.

– *Juldagens morgon* ringde man första gången klockan två, andra gången klockan tre, och ottesången började klockan fyra. Eftersom det sällan var slädföre vid jul, gick ungdomen till fots från varje gård, bärande ett stort bloss, *tanne*, som lyste upp i mörkret och som lades i en hög vid framkomsten till kyrkan, bildande ett ofantligt bål vid kyrkvallen. Julottans gudstjänst firades så, att man vid dagens första gryning under kommunionen sjöng psalmen Den signade dag. – Julen firades sedan vid julkalas med danser och lekar.

Den andra folkfesten var *ostmötet*. Prästerna hade rätt att erhålla en aftonsmjölk från hela socknen årligen. Midsommardagens aften sammankallades den del av gårdarnas folk, som bodde närmast kyrkan, för att leverera aften-

mjölken. Omkring klockan nio kunde man se nejdens flickor komma med sina mjölkbyttor på huvudet. Mjölkbyttorna var skurade kritvita och försedda med en krans av eklöv vid lockets brädd för att hindra skvalpnings. Flickorna var klädda i vita linnedräkter. Mjölken silades i stora kar. Flickorna välfägnades. Sockenstugan öppnades för bal, till vilken socknens drängar var självbjudna. De infann sig i stickade livstycken av sämskat skinn, laskade bockskinnsbyxor och brokiga strumpeband med mångfärgade tofsar vid knäspännet. Prosten bjöd på ljus och svagdricka. Festen varade till solnedgången. Ostarna var då redan färdiga. De som ville, kunde ta vasslan med sig tillbaka i sina byttor.

Den tredje folkfesten var *humlekvällarna* i september, som varade flera kvällar efter stränga dagsverken med kornskörden. Humleplockning var då aftonsysslan i de flesta prästhus. För att muntra upp stämningen tände man upp en stor stockvedsbrasa, där man satt och plockade humle och berättade sagor och historier för varandra. Sällskapet undfägnades med öl.

Samuel Ödmann gav en uppskattande minnesbild av morfadern Samuel Wiesel: Han var ingen lärd man men en sann själösörjare och en duktig kyrkoherde, som vårdade sin församling, förestod sitt hus, betalade sina kronoutskylder, lög sin biskop, läste sin bibel, Luthers skrifter och utkommande synodaldisputationer. Hans predikningar var uppbyggliga, bibliiska, renläriga och klara. Han ägnade sig inte åt politik men tyckte om ständernas styrelse. Enväldet hade inte givit landet någon lycka. Om någon hade annan åsikt, så hade han en skål i beredskap.

*Skål för dem, som svärdet bär
Skål för dem, som ordet lära
Skål för dem, som handel föra
Skål för dem, som plogen köra*

Skålen var hans politiska trosbekännelse. Även i övrigt var Samuel Wiesel en redlig och vänlig människa, omtyckt av alla i församlingen. Han levde sparsamt men var ändå gästfri. Ingen besökare skulle lämna hans hus oknäckt, dvs utan förlägnad och matsup. På egen hand nyttjade han endast svagdricka till maten. Hans döttrar blev hederliga prostinnor eller pastorskolor och fruktsamma mödrar. Under hela sitt liv var han aldrig sjuk. Han efterträddes av sin äldste måg Isac Heurlin, gift med Anna Dorotea, född Wiesel, som förde släkten vidare i Vislända.

Samuel Ödmann skriver vidare "Om disciplinen och levnadssättet vid Växjö skola och gymnasium intill 1780-talet".

Vid tio års ålder kom Samuel Ödmann till Växjö skola, där både grundskola och gymnasium fanns. På 1760-talet fanns där sammanlagt mellan 150 och 200 elever. Ödmann omnämner skolan som ett uppfostringsverk, vilket man kan förstå, när man läser hans beskrivning. Eleverna skulle lära sig inte bara skolämnen utan också anständigt uppförande. I den senare delen skulle även eleverna medverka genom att anteckna, bevaka, rapportera och bestraffa sina kamrater. Vidare skulle eleverna påminna lärarna om tiden vid lektionerna, vädra lektionsrummen, göra nya ris för bestraffning och sopa.

Lärarkåren bestod av fyra kolleger, en apologist, som ursprungligen var en räknelärare men efter 1724 en lärare i med-

borgerlig bildning, rektor och conrektor (hjälprektor).

Eleverna var i *grundskolan* indelade i övra läxan, som varje vecka utsåg två elever att handha skolrummens nycklar, öppna och låsa dörrarna samt tillskruva och öppna fönsterluckorna, *mellanläxan och apolgisiklassen*, som varje vecka utsåg fyra elever att göra nya ris med visst utförande att användas vid bestraffningen, *nedre läxan*, som varje vecka utsåg två elever att sopa skolan på lördag efter skolans slut och *tampen*, som tillsammans med nedre läxan skulle utse två elever för att sopa skolan på lördag efter skolans slut.

Gymnasiets elever var indelade i tre klasser, nämligen *överringsgymnasister* i tredje årsklassen, som varje vecka utsåg två elever som *antecknare* (notatores scholae) beträffande elevernas uppförande i skolan och en elev (claviger) som *nyckelansvarig* beträffande skåp, där skolans ris förvarades, och med skyldighet att hålla bön för hela skolan under veckan samt vidare utse *skolans sekreterare* (notarius scholae), som skulle informera eleverna om rektorns beslut, upprätta lista över ingående veckas funktionärer och verkställa alla anstalter (den senare fick fyra daler silvermynt i terminen från sockengångsmedlen), *nederringsgymnasiister* i andra årsklassen, som varje vecka skulle utse två *antecknare* beträffande elevernas uppförande och bortovaro vid gudstjänsterna i kyrkan (notatores in templo) med skyldighet att styrka uppgifterna med två av dem utsedda vittnen (testes) och *translater* i första årsklassen, som medverkade vid insamlingen och fördelningen av *sockenpengarna* till skolan i form av cursar till elever och till vissa ändamål, såsom kollegers löneför-

bättring och musiken. Translaterna fick ej vistas utomhus utan att bära kappa eller kapprock.

Elever, som stod redo att förflyttas till gymnasiet, kallades *cirkularister*.

Elever, som var färdiga att gå vidare till akademien, kallades *abiturienter*.

Samuel Ödmann beskriver undervisningen i grundskolan på följande sätt:

"I detta stora rum församlades alla fyra klasserna på en gång, varvid under läsningen ett så förfärligt buller uppstod, att aldrig på någon den stormigaste socknestämma eller på den liderligaste krog värre oväsende kunde höras. Fyra gossar, som, för att höras under denna symfoni, nødgades skrika med full hals, och fyra kolleger, som rättade med lika dundrande stämma, samt ständig interfoliering med risslag, gråt och mycket skräck, gjorde, att den, som stod i dörren, icke kunde urskilja något ord, utan trodde sig vara stadd i en dröm, där allt blandades med jämmor och oreda: latin, katekes, glosor och stryk."

Brott mot skolans ordningsregler var:

Absentes – frånvarande

Strepentes – bullrande (störande)

Loquentes – talande (oanständigt)

Ridentes – skrattande (störande)

Pedentes – fjärtande

Skolans *straffsatser* var:

Stut – tre slag med risets klump utanpå skinnbyxorna

Dubbel stut – fem slag

Våt stut – tre slag med risets lilla ände på bara kroppen

Ryggslag – ett slag på axeln, så att det mjuka risets klump föll utåt ryggen

Plaggor – slag med risets lilla ände på bara handen

Handskar – parslag med risets lilla ände
på bara handen

Bära klumpen – masurklump i järnkedja
fästes om smalbenet med hänglås och
bars flera dagar under skolgången
men avtogs om natten

Varje lördag klockan tio hölls ett *stutamöte*, då veckans brott mot ordningen i skolan skulle behandlas och bestraffas. Sammanträdet leddes av rektorn. Veckans claviger infann sig med ris, psalm sjöngs, varpå följde sedvanlig mässa och bön av clavigern. Skolans sekreterare (*notarius scholae*) redovisade en förteckning över veckans funktionärer. Veckans antecknare (*notatores scholae*) lämnade listor över brott och förövare samt vittnen. De anklagade uppropades, rannsakning anställdes, vittnen hördes och straffen verkställdes med clavigerns ris eller att viss tid bära klumpen.

Ödmann beskriver också *djäknystemet*, varigenom skolan och eleverna fick medel för sin verksamhet. Eleverna själva deltog i insamlingen. Eftersom förfarandet kom att betraktas som ett slags tiggeri, utkom en kunglig förordning, som överflyttade uppbördens på kronofogdarna.

Under studietiden bodde eleverna i sk *djäknestall*, fyra i varje rum, två sov i varje säng, medförde från föräldrarna ”påsamat”, bestående av bröd, smör, ost, fläsk, salta och torkade bocklår, ärter, gryn och malt, allt förvarat i stora kistor, som också tjänstgjorde som stolar. Kläder hängdes på väggarna. Linnet förvarades i särskilt rum. Varje elev medförde stekpanna för stekning, som skedde på järnkakelugnen inne i rummet. Eleverna och värden bidrog enligt visst schema med mat för kammarlaget. ”Supanmaten”

åts med träskedar. Svagdricka dracks ur tränkanner. Djäknar och gymnasister åt ur samma fat utan åtskillnad. Blev någon sjuk, vilket var ytterst sällsynt, vakade och uppassade alltid en av klassen, och avlösning skedde klockan sex på morgon och kväll. Medikamenter betalandes av skolkassan. Eleverna själva lärde sig att förvalta sitt matförråd och sina pengar. Man drog gärna in på förbrukningen i början och blev mera frikostig i slutet av terminen. Att bli utan mat var en skam. Vid god förvaltning kunde man bjuda en vän på aftonvard och vid terminens slut köpa något till sig själv och hemmavarande syskon. Systemet var en god skola i ekonomi. Eleverna lärde sig förvaltning. Man lämnade staden utan ett öre i skuld, klagade ej på förhållandena vid någon akademi eller på en soldats fälttraktamente. Föräldrarnas kostnad var obetydlig. Ungdomen var efter råd och lägenhet snyggt klädd, bytte och tvättade sitt linne, bar kläder av hemmavävd vadmal, ullstrumpor och i vardagslag becksömsskor och svärtade sina skinnbyxor, om man fått någon bläckplump på dem. På söndagsmorgonen kunde någon drista sig till att ge en känd flicka någon tulpan.

Kortspel var förbjudet på grundskolan vid vite av stut och på gymnasiet varning. Men eleverna roade sig på annat sätt, tex med kägelspel, att tintra på sjöarna med flata stenar, slå stenpick (man byggde en gumma av fyra stenar och en vaktmästare som skydd av andra stenar, varefter man på visst avstånd sökte pricka ned gumman), gjorde tolkabössor av späda talltoppar, som urholkades, gjorde tolkar av blånor och laddstake, varmed främre tolken drevs ut med en smäll.

Musik var populärt bland eleverna. I skolans gömmor anträffades två goda valthorn, två basuner, en fagott och en basflöjt. Valthorn och flöjter kom igång. Hela nejdens fönster öppnades och fylldes med damer. Man spelade i "Hovs sköna lund", där stadens fruntimmer tog aftonpromenader. Själv blev Ödmann vice kapellmästare och bemödade sig att göra allting väl vid alla musikaliska högtidigheter. Verkets lärare tolererade musiken.

Vid Östragårds backe söder om St Sigfrids källa fanns en klippa med den s.k *Kasestenen* framför det ställe, varifrån St Sigfrid i sjön nedanför i ett flytande ämbar sett tre lysande ljus och sina tre sistersöners huvuden. Stenen var vid Ödmanns skoltid polerad och spegelblank. Man satte sig på övra kanten och åkte på skinnbyxorna med väldig fart utför.

Samuel Ödmann beskriver skolans lärare.

Biskopen, doktorn Olof Osander, var en angenäm gubbe med from uppsyn, som ännu vid 70 års ålder obehindrat talade klassisk latin.

Domprosten Nils Alin, soldatson från stiftet, flyttade från Åbo till Växjö, skrev latinsk böneskrift på vers, human inställning till eleverna. Då gymnasist för "sidvördnad mot kantor" blivit dömd till ris, lade han riset löst på gymnasistens rygg med orden: Det är för exemplet, men icke för svedan.

Professor Johan Streling var primus teologie lektor och straffade elever med utanläsning av Davids botpsalmer.

Lektorn Anders Hallenberg, latinlärare, duktig botaniker, mycket noggrann, levde spartansk, tillät ej bortvaro från lektionerna, kände alla växter

omkring staden. Ödmann hade en gång på händer och fötter tillsammans med Hallenberg krupit in i en "gruft" (grotta) på Solberget för att söka en sällsynt mossart, som endast fanns där.

Hovsekreteraren, matematikern N Hjelm, hade upptäckt mekanik för vävning av sidenband, sökte göra sina föreläsningar praktiska, lärde eleverna att mäta höjder och distanser, gjorde observationer vid månförmörkelser – en mycket omtyckt lärare.

Teologie doktorn Johan Rogberg var lektor i grekiska språket, var omotiverat sträng, ungdomens fasa, utdelade stutstraff utan att vara berättigad därtill.

Lektorn Joseph Kjellman, lärare i historia, undervisade snabbt som en utlärd läxa, såg dåligt, straffade aldrig, eftersom han, som han sade till sina vänner, inte kunde styra sitt sinne och fruktade, att han skulle "slå armar och ben i stycker".

Magistern Petrus Lundelius, lärare i historia, var en hjärtans from man, men på gymnasiet kunde han inte styra sitt sinne. Han kunde bryta ut "i de värsta båtmanseder, men vid minsta vink av rättelse var han mild och förtrolig såsom en vän och fader".

Samuel Ödmann lämnade Växjö 1768 och såg de resande ta farväl av de kvarblivande, omfamnande varandra med strida tårar. De som reste till olika akademier, skildes som vänner med varma lyckönskningar för att kanske aldrig mera ses. Som student fortsatte Ödmann sina studier i Uppsala, från början i grekiska och österländska språk men sedan alltmer i zoologi och botanik med Linné som lärare.

För att klara sitt uppehälle och sina studier i Uppsala blev Samuel Ödmann informator hos faderns vän, lagman

Gamla gymnasiet i Växjö, ett av våra äldsta lärosäten, där i skilda tider Linné och Ödmann gick i skola och Tegnér höll sina berömda skoltal. Bild efter gammalt foto.

Myrin i Delsbo, Hälsingland. Han har skildrat den tiden och sin bekantskap med prosten *Lenaeus* och hans församling i Delsbo.

Resan från Uppsala till Delsbo var fyllt av strapats. Den företogs tillsammans med en studiekamrat från Hälsingland, som efter hand visade sig icke ens äga "en enda styver". Ödmann ville inte överge kamraten utan betalade för honom också. Resan företogs till fots med skraltiga kärror och med hästskjuts i bitande kyla. Genom att framföra hälsningar i prästgårdarna blev de bjudna på förtäring. Så småningom kom de i alla fall fram till Delsbo.

Juldagen 1768 efter högmässan hälsade Ödmann på prosten Lenaeus i sakristian och blev närmare bekant med honom på det julkalas han årligen gav på sin

namnsdag Knut. Prosten var en mycket lärd man med ett rikhaltigt bibliotek. Han ville dock inte låna ut sina reseskildringar i främmande länder. Man skulle först lära känna orten, där man vistas, därefter fäderneslandet och sådant, som knyter an till studierna, samt först där efter det nöjsamma endast till vila. Ödmann lånade Delsboa illustrata, skriven av prosten själv, därefter Linnés och Kalms resor samt latinsk och grekisk litteratur.

Lenaeus var i strängaste bemärkelse ortodox. I hans församling fanns svärmerier, som kommit från Härjedalen. De kallades för *läsfolket*. Prosten såg sig föranläten att göra en undersökning. Men dessa läsare kunde sin bibel, Johann Arndts sanna kristendom och Luthers katekes. När prosten fått svar på sina

frågor, ställde läsarna i sin tur frågor till prosten, som han inte kunde svara på. Prosten förbjöd dem att hålla sammankomster. Läsarna svarade: "Detta kunna vi icke åtlyda." Svåra konflikter mellan kyrkan och frikyrkorna uppstod och fortgick långe.

I Småland hade Ödmann hört talas om *himmelsbrev*. Under resan till Delsbo fick han i en bondstuga se ett uppsatt på väggen och präntat med rött bläck med titeln: Himmelsbrev nedfallet från himmelen (året angivet) till varning för syndigt leverne. Texten inunder titeln var imiterad efter Johannes uppenbarelse med förskräckliga hotelser.

Under följande år fortsatte Ödmann studierna i Uppsala. Han blev filosofie kandidat 1772 men hindrades av medellöshet att undergå promotion. År 1773 lät han prästviga sig, sedan han erbjudits anställning som informator och huspredikant hos general Pfeiff på Värmdön i Stockholms skärgård. Prästvigningen skedde i Växjö. Ödmann examinerades av "idel lundensare med verkelig allvarsamhet" med gott resultat. Uppsaliensarna tog honom i hand efteråt och tackade honom för det han upprättthållit den goda opinionen om Uppsala universitet.

På kallelse av friherre (baron) Cederström på Beatelund inom samma pasto- rat förordnades Ödmann till komminister och skolmästare på Värmdön 1776. Cederström inrättade en fast skola med boställe och ett kapell i Pilhamn. Lönen var emellertid liten, varför Ödmann måste bidra till försörjningen genom fiske (han sålde fisk till Stockholm för över 1000 daler på ett år). Samtidigt bedrev han naturforskning i skärgården och sände uppmärksammade rapporter till Vetenskapsakademien. Han blev på

kort tid en duktig iktyolog (fiskkännare) och ornitolog (fågelkännare).

Under sin vistelse i Delsbo blev Samuel Ödmann förälskad i lagman Myrins äldsta dotter och förlovade sig med henne, då han lämnade orton. Då Ödmann fått anställning och blivit bosatt på Värmdön, gifte de sig 1776. De fick en son, som dog som spädbarn, och en dotter, som var dövstum. Hustruns namn var Elisabet.

År 1784 invaldes Ödmann som ledamot i Vetenskapsakademien. Han utnämndes till kyrkoherde i Gamla Uppsala 1790 och blev ordinarie teologie adjunkt i Uppsala samma år.

Livet i skärgården var många gånger påfrestande. Ödmann drabbades av en förkylning, som övergick i "skärgårdfrossa" med feber, ängslan och svårighet att vistas ute. Större delen av tiden blev han bunden till sängen. Först 1792 kunde han flytta till Uppsala och tillträda sina befatningar, där ett nytt och vidsträckt verksamhetsfält väntade.

Från sin sängkammare skötte han föredömligt alla sina göromål som professor och seminarieföreståndare, de pastoralia uppgifterna i sitt prebende, sin skriftställareverksamhet, sina uppgifter i psalmbokskommittén fram till 1814 (han skrev själv 77 psalmer och omarbetade 8, av vilka 28 fick plats i 1819 års psalmbok) och sina föreläsningar i exegetik. Men det var inte nog med detta. I hans rymliga kammare samlades lärjungar, resande främlingar, arbetande kommittéer, övade akademiska kapellet varje vecka, för vilket Ödmann var inspektör.

Trots sitt instängda levnadssätt och sin sjukdom var Ödmann intellektuellt obruten ända upp i hög ålder. Hans aldrig sinande kunskapstörst, breda vetande,

ovanliga fattningsförmåga, skarpa förstånd och mycket goda minne förklarar hans stora arbetsförmåga.

Samuel Ödmann avled nära 80 år gammal den 2 oktober 1829 i sin landsförsamling i Uppsala och ligger begravd på kyrkogården där. Han blev präst, som föräldrarna och morfadern önskade. Han blev naturvetenskapsman, som han drömde om redan i skolan i Växjö. Liksom idolen Linné såg han Gud i naturen och häpnade över samstämmigheten mellan allt levande. Ödmanns psalmer är en storartad hyllning till naturen och Skaparen.

Anton Johansson

Källor:

Hägkomster från hembygden och skolan av Samuel Ödmann, innefattande:

Ett prästhus i Småland från förra århundrandet och Om disciplinen och levnadssättet vid Växjö skola och gymnasium intill 1780-talet.

Prosten Lenaeus i Delsbo och hans församling på 1760-talet av Samuel Ödmann.

Svenska folkets underbara öden, band XI, av Carl Grimberg.

Nordisk Familjebok.

Nationalencyklopedien.

Biografiska lexikon.

Den svenska psalmboken av 1819.

Bilden på Samuel Ödmann är från Landsbibliotekets samlingar i Växjö, vilket anges vid bilden.

*Ditt lokala kvalitetstryckeri erbjuder
allt vad du behöver i tryck – från idé till färdig trycksak
utförd med senaste teknik till rent småländska priser.*

Rundqvists Boktryckeri

GRUNDAT 1908

BOX 14140 · 400 20 GÖTEBORG

BESÖKSADDRESS Nelliekevägen, vid Lisebergs södra ingång intill Saabs P-hus

TEL 031-40 11 07, 40 52 73 · FAX 031-335 85 15

E-MAIL rundqvists@swipnet.se

SMÅLANDS GILLE 1899–1923

I förra årsboken redogjorde jag för de första 25 åren i Gillets historia och nu har turen kommit till de nästkommande 25 åren som är nog så viktiga i Gillets historia. Framgångar och motgångar avlöstes varandra i takt med generationsväxlingar och den ökade möjligheten att erhålla ett ordentligt arbete. Festligheterna var många och uppfinningsrikedomen stor när det gällde att skriva och uppföra olika teaterstycken.

Inför 30-årsfesten förberedde sig styrelsen länge och grundligt. Den gick av stapeln på Grand hotell den 14 mars 1903 med bla kalasordning i 4 avdelningar.

Gillesbrodern från Långaryd, artisten Frank Heyman, hade anordnat en äkta smålandsstuga, där småländsk gästabudssmat serverades. Vid festbankettens början hälsades gästerna välkomna av "en i hembygdsdräkt utstofferad 'böneman' (folkskollarare Johan Malcolm) med ett mycket lustigt vältalighetsprov av god imitation," varefter i tur och ordning följde de obligatoriska talen för hembygden av doktor Bergengren, för Gillets stiftare av byråchefen Berg och för kvinnan av banktjänstemannen Gunnar Brunius.

Tonsättaren till vår Smålandssång, Ivar Wideén var en trogen gäst och han tonsatte Malcolms stämningsfulla Smålandsdikt som lyder;

*Hell Småland, dig med finnvedsmo
Och vågsköljd kalmarstrand,
Med Värend och med Sunnerbo,
du virdars hembygdsland!
Här talar vackrast lundens sus*

*Och drill'n i högan loft,
Här kännes varmast solens ljus
Och friskast granens doft.
Dig, fagra nejd, dig, väna trakt,
Som barn vi redan lärt
Att länka fast med hjärtats makt
Vid allt, vi hålla kärt.
Din malm ger ringa guld och järn,
Din åker saknar rang,
Men, när det gällt för rikets värn,
Ha dina svärd haft klang.*

*O, kära hem, vårt barndomsland,
Du, Bländas gamla bygd,
Med blomhöjd äng vid sjöastrand
Och tjäll i skogars skygd!
Till dig vår tanke städse drivs,
Vad livet än oss gav,
Och ingen fläck på jord det givs
Mer värd att hålla av.*

Smålandsstugan

Man och man emellan hade man talat om att åstadkomma ett yttre bevis på den goda sammanhållningen och vid ett sammanträde den 1 oktober 1904 kom man äntligen till beslut i frågan. Några ville uppföra en ny stuga medan andra ville inköpa en gammal ryggåsstuga. Vid tillfället upplästes ett brev från den gamle gillesmedlemmen Abraham Sjögren, som då återvänt till sin gamla hembygd i Långaryds socken. Han meddelade att han i Femsjö socken i Småland inköpt en gammal väl bibehållen ryggåsstuga av ek, vartill han samlat ihop kulturhistoriska föremål omfattande mer än 1.000 olika saker. Stugan kallades "skrubba-bänk" och var väl bibehållen. Stugan var

i sådant skick att Sjögren uppskattade att den kunde brukas ytterligare hundra-talet år. Han menade vidare att stugan borde inredas som ett gammalt burget allmogehem och inte som något museum. Stugan borde också enligt Sjögren omgivas med en liten trädgård med en småländsk gärdesgård och grind samt med bikupor och en getakoja.

Även om Sjögren på auktionen köpt stugan för 150 kronor beräknades kostnaden för flyttningen (nedplockning – transport på järnväg – uppsättning) samt övertagandet av de 1.000 föremålen till 8.000 kronor. Styrelsen beslutade att man skulle införskaffa prydliga teckningslistor där gillesmedlemmarna fick teckna bidrag efter råd och lägenhet. På kort tid hade man lyckats samla in 5.175 kronor på detta sättet. Under tiden pågick förhandlingar med Slottsskogsstyrelsen om lämplig plats för byggnaden. Beslutsvägarna var snabba på den tiden och bland beslutsfattarna i Slottsskogsstyrelsen och stadsfullmäktige fanns en del Gillesmedlemmar som s a s satt på dubbla stolar. Vid sägs om följande tidsramar;

23 mars 1905 anmälan till Slottsskogsstyrelsen om lämplig tomt.

25 april 1905 beslutar stadsfullmäktige att antaga Gillets anbud att överlämna stuga med inventarier till staden samt bemyndigade att såsom gåva på vissa villkor mottaga stugan.

13 september 1905 fanns stugan på plats i Slottsskogen och Gillets styrelse kunde hålla sitt första sammanträde i egen stuga.

Villkoren som var förknippade med överlätelsen var bla följande;

Gillet överlämnade till Göteborgs stad

berörd byggnad, med inredning och hela den inköpta samlingen av kulturhistoriska föremål, varvid Gillet bekostade transport, uppsättning, inredning och ordnande av stugan, under förutsättning

- Att Slottsskogsstyrelsen vidtoge och bekostade alla anordningar med avseende platsens plantering och inhägnad samt grundläggning för byggnaden, dock att Gillet tillsläppte hägnadsvirke;
- Att byggnad och inventarier väl underhållas av styrelsen;
- Att Gillet äger kostnadsfritt disponera byggnaden;
- Att byggnaden med dess inre väl må förevisas allmänheten, men icke upplåtas till samkväm eller sammankomster för andra än Smålands Gille.

Invigningshögtidligheten ägde rum den 30 september och det behöver väl inte framhållas att det skedde med pompa och ståt. Abraham Sjögren, som ordnat det hela, gick omkring i en nämndemans gestalt, där fanns en frikostig nämndemansmora, där bolmade häradssdomaren på sin långpipa och ”paschasadektaren” Malcolm ståtade i en röd väst, värd 1/16-dels hemman. Där fanns också många andra bygdedräkter uppburna av granna moror och täcka töser.

Smålandsstugan överlämnades officiellt till Slottsskogsstyrelsen, vars vice ordförande, konsuln Johan Ekman tackade för gåvan som även innefattade visthusboden, vedbod samt en gethytta.

Invigningshögtidligheten fortsatte sedan på Trädgårdsföreningen, där bla Abraham Sjögren hyllades och bars i gullstol.

Klockstapeln

Redan året efter att Smålandsstugan var på plats kom ett nytt erbjudande från Småland. Denna gången var det Stockaryds församling som ville avyttra sin gamla träkyrka med tillhörande klockstapel. Intresset för saken var stort, men styrelsen beräknade att kostnaden skulle bli för stor och vid sitt möte den 8 februari 1906 beslutade man att tacka nej till erbjudandet.

Fyra år senare (1910) skänktes klockstapeln till Smålands Gille mot att Gillet bekostade nedtagning, transport och uppsättning i samma skick som på den gamla platsen i Stockaryd. Kyrkklockorna medföljde dock ej utan kommer från Göteborg. Storklockan skänktes av gillesbrödern Gustaf Linder och levererades av Götaverken. Kontraktsprosten P Rydholm i Lundby församling har författat inskriften som lyder enligt följande;

*Hvar gång mina toner klinga
Och stiga mot himmelmens sky
Som svanor till flykt sig svinga,
Så tankarna äfven fly
Till bygd, som i fröjd och smärta
Är städse kär för vårt hjärta.*

Lillklockan hade en spricka och klingade falskt och användes ej. En nygjuten klocka sattes upp 1925.

Nedtagningen av klockstapel i Stockaryd hade utförts av 3 våghalsiga smålands-knektar under ledning av en i Göteborg anställd arbetsförman. Utan byggnadstillstånd verkställdes nedtagningen på 4 dagar. Järnvägstransporten kostade 94 kronor. För nedtagningen och transporten till Stockaryds järnvägsstation erhöll de 4 männen tillsammans 9 kronor.

De 4 männen klarade att lasta de tunga ekstockarna medan det behövdes 8 man i Göteborg för att lossa dem från järnvägvagnen.

Den 17 september 1910 invigdes klockstapeln och högtidstalare var K Ling som slutade med orden;

"Må nu klockstapeln stå där såsom en ständig maning till sammanhållning mellan Göteborgs smålänningar, en maning till trofast hågkomst av hembygden, en maning också till trohet mot fädernas kyrka i Sveriges land."

Stugan med tillhörande byggnader har alltid varit Gillets skötebarn. Inventarierna har efter hand utökats, dels genom inköp och dels genom donationer. Reparationer och förbättringar av byggnaderna avlöste varandra och genomgående kan man konstatera att släkten Brunius på ett eller annat sätt var involverad. Sålunda kan man konstatera att telefon installerades i Smålandsstugan redan 1914, långt innan elektriciteten gjorde entré. 1917 hade man kommit så långt att man beslutade inköpa karbidlampor till stugan. Gillets getbestånd utnyttjades som mjölkproducenter och man kan även läsa om att getabocken gratis uppläts till medlemmarna för avelsändamål.

200-årsminnet av Linnés födelse 1907 var ju en händelse som smålänningarna måste fira och Slottsskogen blev platsen för detta. Gillet var ju fattigt efter husflytten och hade inga pengar att ge bort. Viljan fanns dock inom Gillet och man anordnade ett stort festtåg och trots ett ihärdigt regnande lämnade festen ett överskott på 922 kronor och 14 öre. Detta blev grundplåten till att bekosta

den Linnébyst som 15 år senare i samband med Gillets 50-årsjubileum överlämnades som gåva till staden för att pryda Botaniska trädgården. Den blev placerad rakt upp från entrén räknat och stod där ända tills för några år sedan då den flyttades längre upp i den botaniska blomsterfloran.

Dom många och stora festligheterna med sång och teaterspel minskade i takt med att stugan blev den nya samlingspunkten för smålänningsarna. En viss generationsväxling, krig och elände, bidrog nog också till de minskade aktiviteterna.

Under hela 10-talet (1911–1920) led-

des Gillet av fängelsedirektören Francisco Almén. Om honom skriver man att han med fast och faderlig hand förde klubban, ofta finnande de rätta orden i den rätta stunden, och ordet var ofta präglat av humor som alltid gjorde en smålännings glad.

Almén efterträddes av konsuln Thorsten Brunius som kom att leda verksamheten under det stundande 50-årsjubileet men mera om detta i nästa årsbok.

Göran Holmberg

Källor:

Smålands Gille i Göteborg 1873–1923.

Småland i Göteborg 1873–1973.

Uno Hernroth, Smålandsstugan.

Feskekörka

Genuin göteborgsmiljö
i småländsk regi!

Gillesbroder Gunnar Malm

Bordsbeställning 13 90 51

EN RIKTIG BANK

Handelsbanken

Göteborg City
Östra Hamngatan 23

Tel: 031 774 82 30 Fax: 031 774 82 03
www.handelsbanken.se/goteborg_city

VILLAS – EN TORPARFAMILJ I VIRKESJÖ

Villas torp

Ville Jonsson, född 1868, och hustrun Klara, född 1864, bodde i ett torp som hette Änganäs i Virkesjö i Algutsboda. I dagligt tal kallades familjen för Villas och torpet för "Floen" (det låg nära en bäck). Torpet låg ungefär en kilometer från gården Virkesjö, som var mitt barnandomshem. Det omfattade cirka ett tunnland åker, ett par tunnland uppodlad mossmark, en slätteräng och en hage. Det födde en ko, en gris och några höns.

Villas hade tidigare, fram till början av 1900-talet, bott i en stuga som kallas Källekulla. Källekulla var beläget i Högelyckeåsen utmed "tvärsvägen" (genvägen) mellan Högelycke och Lida-hult. Vägen till stugan var knappast farbar med häst och vagn. Stugan stod på ofri grund. I detta hem uppförde Villas åtta flickor. Fyra av dem emigrerade till Amerika och fyra stannade kvar i Sverige. De som blev kvar i fosterlandet hette Anna, Anne, Almida och Ester.

Jag frågade moster Klara vid ett tillfälle om de inte hade haft det fattigt och besvärligt i stugan i Högelyckeåsen. (Anmärkning: Förr i tiden kallade man äldre personer för moster och morbror även om de inte stod i något släktskap till ens mor.) Klara svarade: "Visst var det knapert många gånger. Men Ville var alltid snäll och arbetsam och själv hjälpte jag till så gott jag kunde. Vi saknade ingenting. Gud har alltid varit god mot oss. Men vi fick det givetvis mycket bättre när vi flyttade till Floen och barna blev stora och kunde hjälpa till."

Hur Villas försörjde sig

För att klara familjens försörjning hjälpte Ville till med att timra hus och utförde dagsverken åt bönderna. Klara vävde, stickade och skötte hemmet.

På den tiden utnyttjade man natu-rens produkter på ett helt annat sätt än nu. De vilda bären gav ett gott tillskott till kosten. På försommaren plockades smultron på åkerrenarna. Dessa smakade ljuvligt tillsammans med mjölk. Hallon användes till att koka en smakrik saft. Blåbär och nypon torkades och förvarades i papperspåsar. Lingon plockades i stora mängder och kokades in utan socker. De sockrades och kokades på nytt när de skulle användas. Svamp – då främst kantareller – togs tillvara och torkades. På hösten plockade man och torkade slånbär. Slånbären användes bland annat till ett gott kräm. Vintertid fanns det tranbär att plocka på mossar och kärr. Ett gott och närande kosttillskott var hasselnötter som i regel sparades till jul.

Mest förekommande av planterade buskar var krusbär. Det finns fortfarande gamla ödetomter där man kan finna krusbärbuskar.

Vanligast bland fruktträden var astrakanäpple. Det var den äppelsort som Kristina från Duvemåla längtade mest efter i Amerika. Vidare brukade man odla citronäpplen och juläpplen. Vid varje stuga fanns i regel körsbärs- och morellbärsträd. Bären torkades och användes till soppor. Krikon var den vanligaste plommonsorten. Krikon var – efter ett par frostnätter – en god höstfrukt.

Potatis, kålrötter, morötter, kål och rödbetor var de rotfrukter som odlades.

Rotfrukter, ägg, smör, mjölk, fläsk, inlagd sill, m m, förvarades i jordkällare. Jordkällarna höll en temperatur på ungefärligen +4 grader. Det var ett utmärkt förvaringssätt.

De flesta torpare hade bikupor. Kuporna var i regel uppställda vid husets södergavel och var isolerade med flätad halm. De var övertäckta med granbark eller papp. Honung var gott och närande på smörgåsarna och användes även som sötningssmedel i gröt.

Ett näringssfång var jakt och fiske. Tjäder, orre och någon harpalt fick dryga ut maten i torpstugorna. Det förekom nog jakt både under lovlig och olovlig tid. Vad skulle man göra när maten var slut och barnen hungriga?

Det fanns gott om fisk i sjöar, åar och bäckar. Gäddan lekte om våren och gick då upp i småbäckar och diken. Då fick man passa på att fånga fisken. Överflödig fiskrensades och saltades in i trädär. Bönderna vaktade i regel sin fiskerätt noga. Vilhelm Moberg har skildrat hur hans farfar, Nils Thor, fick böta för tjuvfiske.

Grindarna

När höstskörden hade bårgats stängdes grindarna kring gårdena, där djuren fick ett gott och närande bete. På den allmänna vägen mellan Virkesjö och Algutsboda fanns det sexton grindar. Vi barn brukade tjäna en slant genom att öppna och stänga grinden vid Virkesjögårdet.

Ville brukade under vår- och höstbruket låna "Stor-Svens" i Mårdshyltan vita märr med vagn och redskap. När

Ville passerade vår grind var han alltid givmild med grindslantar.

Villas barn

Villas och Klaras dotter Anne fick en son 1901 med en man med efternamnet Medin. Sonen döptes till Erik och fick faderns efternamn. Morföräldrarna uppmärksammade Erik och fick mycket glädje av honom. Det är inte känt om de fick något bidrag härtill av Medin. På den tiden brukade fadern friköpa sig från underhåll genom en liten kontantinsats. Erik var alltså född utom äktenskapet eller som man sade förr "oäkta". Erik var lek- och skolkamrat med mina två äldsta syskon Edith och Arthur. Erik var arbetssam, glad och utåtriktad. När han cyklade hem efter arbetet på kvällarna hördes det på långt håll när han visslade på glada melodier. Han utbildade sig till byggnadssnickare. År 1925 byggde Erik till Villas hus med en sidobyggnad och veranda. Den gamla huskroppen var troligen från slutet av 1700-talet. Det var lägt till tak och i köket fanns en stor spishall med inbyggd bakugn. Erik gifte sig med en flicka som hette Astrid och de flyttade in i den nybyggda delen när denna var klar.

Anne gifte sig något år efter Eriks födelse med "Gro-Emil", ägare till ett torp i Nässjömåla. Emil var en skicklig skomakare, skytt, älģjägare och framför allt en god historieberättare. Han förgyllde många bjundningar med berättelser av högre eller lägre sanningshalt. Hans bror Oskar var också skomakare och ägde Stockholmstorpet. Båda torpen var belägna i Örsjö församling. Oskar brukade skämta om att han kom från Stockholm.

Villas äldsta dotter Anna bosatte sig med man och söner i Örsjö. Mannen och sönerna var skickliga möbelsnickare. Tillsammans med några andra snickare bildade de ett bolag och byggde en snickerifabrik i Örsjö i slutet av 1920-talet. Sönerna till Anna köpte personbil i början av 1930-talet. Det var ovanligt med bil på den tiden.

Dottern Emilia med sonen Reiner (7 år) och dottern Lilian (6 år) reste från Amerika och hälsade på Villas sommaren 1925 (eller möjligen 1926). Min syster Inga och jag lekte nästan dagligen med barnen. Vid bjudningar var de snyggt klädda. Reiner var klädd i Amerikanska flottans uniform med Amerikafaggen på bröstet och Lilian hade någon sorts spetskläning. Men ingen glädje varar beständigt och under förhösten återvände familjen till sitt hem i Amerika. Emilia tyckte att Erik skulle åka över till Amerika och tjäna ihop pengar där för att kunna bli jordbruksarbetare i Sverige. Hon erbjöd sig att ordna jobb åt honom i Amerika.

Våren 1929 reste Erik till Amerika. Han återvände till Sverige vintern 1931. Hustrun Astrid var under denna tid husmor åt familjen Lindvall i Gockatorp i Algutsboda. När Erik återvänt från Amerika flyttade Astrid och Erik till en gård som de arrenderade. Erik köpte en häst, 7–8 kor, redskap och övrigt som behövdes för att driva ett jordbruk. Något år senare fick Astrid och Erik en dotter.

Villes sjukdom

Ville insjuknade sommaren 1933 under ett slätterdagsverke i Högelycke. Det ordnades skjuts för honom till doktor

Cederblad i Emmaboda. När Ville var på väg hem frågade min far vad doktorn sagt. Ville svarade att doktorn sagt att han fått litet gulrot och skulle komma tillbaka om fjorton dagar. Ville kunde emellertid inte återvända till doktorn utan denne fick göra hembesök i stället. Ville vårdades mycket ömt av hustrun Klara och dottern Ester. Ville avled under svåra plågor i levercancer i början av våren 1934.

Sommaren 1935 svarade Ester på en äktenskapsannonser i tidningen Barometern. Någon vecka senare kom Knut Persson från Halltorps församling i Kalmar län och hälsade på hos Ester och Klara. Knut hade tidigare varit arbetare på godset Värnanäs. Han stannade hos Ester en vecka och hjälpte till med slätttern. Därefter återvände han hem några dagar och hämtade sina tillhörigheter. Ester och Knut gifte sig strax därefter. Knut var en snäll och omtänksam man, precis som Ville, så Ester gjorde ett gott val.

Klara blev sängliggande de sista åren och vårdades omsorgsfullt av Ester och Knut till sin död.

Villas vardag

Både Klara och Ville var lågmälda och fornöjsamma människor. Vid ett tillfälle fick jag dock se Klara verkligt upprörd. Det var när höken hade hackat ihjäl en av hennes värphönor. Klara gick ut på backen och hotte med käppen. Hon ropade till Ville: "Nu får du sätta tak över hönsgården. Jag vill inte bli av med fler hönor." Ville ordnade ett nättak över hönsgården.

Min bror Gotthard och jag var under hösten 1934 sysselsatta med att hacka

loss pinnmo i en grop för att bättra på vägen till Villas. Klara kom vid ett tillfälle springande och ropade: "Koa har gått ner sig i mossdiket." Vi trampade ner halm och några havrenekar i diket. Kon lyckades med draghjälp i hornen komma upp ur diket, dyig och våt. Vi tvättade av kon efter bästa förmåga. Klara bjöd sedan på kaffe och smörgås.

Villas brunn sinade under torra somrar. De fick då promenera cirka 300 meter för att få vatten ur en källa som aldrig sinade. De lät senare spränga i berget i botten av sin brunn och fick därefter bättre tillgång till vatten.

Villas hushållsavfall och diskvatten fick deras gris. Den var välgödd när den slaktades av min far före jul. Kalvarna efter Villas ko utfodrades med mjölk och mjöl. De slaktades och såldes och fick på detta sätt förstärka hushållskassan. Klara hade alltid en kycklinghöna med 10–15 kycklingar. Hönskycklingarna blev värphöns året därpå och tupparna fick ingå i matförrådet.

När min familj hade slaktat fick Klara en bit fläsk, sylta och ett isterband och när korna hade kalvat fick hon i regel en råmjölkspannkaka (kalvdans). Klara gav alltid något igen om hon kunde. När far körde hem ved från skogen brukade han lämna ett lass till Villas. Vid något tillfälle under slåttern på vår mosse brukade Villas bjuda oss på kaffe. När Ville hade tagit hand om honungen på hösten brukade vi få ett par burkar. Det var gåvor och gengåvor.

Villas hus brann ner 1982. Idag är det ingen som uppmärksammar att det på platsen stått ett hus, där det tilldragit sig både glädje och sorg. Det strävsamma och fornöjsammaparet Ville och Klara är bortglömda av de flesta.

Mölndals sjukhus, avd 38, sal 3,
den 3 november 1999.

Birger Johnsson

... Att påminna om

- Ärtemiddagar enligt plånboksinlägg.
- Nationaldagen den 6 juni – gökotta 08.00 vid Smålandsstugan.
Gillet deltar med fangång vid flaggfesten på Götaplatsen 18.00.
- Sommarens gudstjänster i Friluftskyrkan i Slottsskogen
söndagar 17.00.

OBS! Vid flyttning anmäl ny adress till Per Stenklint,
tel bost 336 82 90 el 0708-555 330.

Gustav Abrahamsson

Gustav Abrahamsson, Göteborg, har avlidit i en ålder av 90 år. Närmast anhöriga är maka Ingrid samt sönerna Göran och Erik med familjer.

*

Gustav Abrahamsson, som föddes i Nåshult i Jönköpings län, är för mig helt förknippad med Smålands gille i Göteborg och dess Sparkasseförening i Smålandsstugan i Slottsskogen. Där var han genom åren, ända in i det sista, en central gestalt. Alltid lika intresserad, vänlig och förstående.

Gustav blev medlem i Smålands gille år 1965, styrelseledamot 1969 och var stugvärd 1970-82. 1982 och sex år framåt var han

Gilletts vice ordförande. I Sparkasseföreningen, som grundades i slutet av 1800-talet för att hjälpa människor som lämnat sin småländska hembygd och sökt sig till arbete i Göteborg, blev han vice ordförande 1970. Från 1974 till och med 1995 var han dess ordförande. Under denna tid stiftade han en särskild fond för att stödja kassan med egen medel. Gustav Abrahamsson utnämndes till hedersmedlem i Smålands Gille och tilldelades dess förtjänststecken. Med alla dessa meriter kan man förstå vilken människa Gustav var. Omtänksam och vårdande om allt i sin omgivning fick han andra att verka i samma riktning, vilket hade

stor betydelse vid skötseln av Smålandsstugan och i förhandlingar med utomstående.

I Smålandsstugan dokumenterade han besök, tal, framträenden och festligheter av olika slag genom bandinspelningar, vilka torde vara värdefulla från kulturhistorisk synpunkt. Själv var han föredömligt sköt-sam, enkel och stillsam. Sådan var vår gode vän Gustav, och sådan kommer vi alltid att minnas honom, ty minnen finns i Smålandsstugan och i Smålands Gille i Göteborg med alla dess handlingar.

För Smålands Gille i Göteborg

ANTON JOHANSSON

Sekreterare i
Sparkasseföreningen

Birger Johnsson

Birger Johnsson, Göteborg, vår gode vän och gillesbroder har avlidit i en ålder av 80 år. Närmast anhöriga är maka Elsa och dottern Ann-Christine Johnsson.

*

Birger Johnsson var född den 1 oktober 1919 i Algutsboda, Kronobergs län, det vill säga i Vilhelm Mobergs hembygd och var även släkt med denne. Han verkade som polisman i 38 år i Göteborg med skiftande, väl vitsordad och hedrande tjänst ända fram till pensionsdagen 1982.

Birger var medlem i Smålands Gille i Göteborg från 1966 och var verksam styrelseledamot från 1972 ända till sin död, en uppgift, som han skötte föredömligt. Han var registrerande, lugn och saklig och hans förslag var grundligt genomtänkta.

För Smålands Gille var han fanbärare på Sveriges Nation-

naldag den 6 juni, vid jubileer och uppvisningar. I Slottsskogskyrkan var han gilletts representant vid sammanträden och gudstjänster. Småland och småländska traditioner låg honom varmt om hjärtat. Hans många artiklar i gilletts årsböcker visar det.

Birger Johnsson var trogen sin uppgift i allt vad han företog sig, och han svek inte heller sin trofasthet i den egna familjen. Trots sin egen cancersjukdom besökte han sin hustru, en längre tid intagen på vårdhem, varje dag ända till sin död, vilket osökt för tankarna till bibelorden i Johannes Uppenbarelse 2:10: Var trogen intill döden, så skall jag ge dig livets krona. Birger var det och är väl värd en livets krona.

För Smålands Gille
i Göteborg

ANTON JOHANSSON
Gillesbroder och vän

Birger Johnssons artiklar
(ämnena och årsboksår anges)

Julfirandet på en gård i Algutsboda socken vid sekelskifftet (1984).

Smålands Gille i Göteborg: Tillkomst, byggnader och inventarier (1985).

Kristina Nilsson, sångerskan från Snugge, Vederslöv (1986).

Abraham Sjögren, Smålandsstugans skapare (1986).

Carl Einar Abrahamsson, registrator av Smålandsstugans föremål (1987).

Pelle Näver, de små stugornas poet (1987).

Vilhelm Moberg (1988).

Psalmen O, store Gud och dess upphovsman (1989).

Klockstapeln i Slottsskogen 80 år (1990).

Slottsskogskyrkan (1992).

Monument av sten i Småland (1992).

Linberedning i Värend vid Sekelskifftet (1993).

Smålands Gilles i Göteborg sparkasseförening 1883–1993 (1994).

Ett besök i Smålandsstugan (1997).

Carl Artur Vilhelm Moberg (1998).

Anton Johansson

*En äkta smålänning
till salu!*

**ANTOLOGIA
ENGSTROEMIANA**

– en bok om Albert Engström

Mycket uppskattad presentbok
som måste ses.

Ett vackert bokverk från
Rundqvists Boktryckeri, Göteborg.
Säljes endast till Gillets medlemmar
till reducerat pris under år 2000

I90:-

cirkapris i bokhandeln 700:-

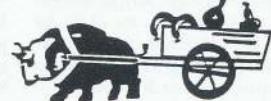
Försäljningsställe: se vår annons sidan 11

Gillets postgirokonto
467 90-2

Sparkassans postgirokonto
646 16 77-4

Sammanträdesplats:
Smålandsstugan i Slottsskogen,
Göteborg
Telefon: 82 22 04

TEAM SALES CHARK

SALUHALLEN BRIGGEN, NORDHEMSG. 28
TEL. 031-42 66 30 MOBIL 070-779 49 18

**KÖTT * FLÄSK * KALV * LAMM * VILT
KYCKLING * FÅGEL**

*Egen tillverkning av charkvaror
Festmåltider, spec. kall buffé
Kalkon
Utländska specialiteter*

Vi säljer i parti och minut Leverantör till Smålands Gille
Gillesbroder Stefan

Förutvarande ordförande

Edvard Uddenberg	1873–1874
Alfred Wennerlund	1875–1880
Masse Johnson	1881–1889
Sven Johan Nilsson	1890–1901
Manne Bergengren	1902–1908
C.A.E. Gobom	1909–1910
E.I. Almén	1911–1920
Thorsten Brunius	1921–1928
Torsten Hasselrot	1929–1930
B.J. Colliander	1931–1934
Folke Sjögren	1935–1939
Hilding Törnebom	1940–1943
K.G. Lindberg	1944–1947
Olof Jonasson	1948–1951
Elias Lindgren	1952–1958
Gomer Brunius	1959–1963
Uno Hernroth	1964–1968
Johannes Hedberg	1969–1974
Torsten Johansson	1975–1980
Göran Holmberg	1981–1991
Berne Åqvist	1992–1997

Nuvarande ordförande

Per Ola Holmberg 1998–

Gillets hedersmedlemmar

Gustav Abrahamsson

Gomer Brunius

Gillets förtjänstecken har tilldelats:

Nr 1 Uno Hernroth	Nr 8 Gunnar Berglund
Nr 2 Carl-Einar Abrahamsson	Nr 9 Lars Källström
Nr 3 Knut-Olof Strandberg	Nr 10 Gustav Abrahamsson
Nr 4 Hans Carlsson	Nr 11 Bertil Hedefors
Nr 5 Sven Wrangle	Nr 12 Göran Holmberg
Nr 6 Södra Unnaryd-Jälluntofta Fornminnes- och Hembygdsförening	Nr 13 Birger Johnsson
Nr 7 Sven Larsson	Nr 14 Per Bladh
	Nr 15 Sven Svensson
	Nr 16 Anton Johansson (1999)

A

- Abrahamsson**
1990 Åke, civ.ek., Gamla Särövägen 87, 436 40 Askim. T. 28 36 33. 290719. Gbg (av smål. härk.).
- Adolfsson**
1976 Gunnar, krim.insp., Beckmans väg 8, 443 51 Lerum. T. 0302/139 08. 360720 i Vissefjärda, Kalmar län.
- Adolfsson**
1981 Göran, civ.ing., Tegelugnsvägen 7, 640 61 Stallarholmen. T. 0152/409 91. 24 06 25 i Linköping (av smål. härk.).
- Ahlm**
1992 Sven, disponent, Jacob Ulfssons väg 6 B, 647 00 Mariefred. T. 0159/121 61. 250714 i Kärnbo, Södermanlands län (av smål härk.).
- Andersson**
1984 Allan, kamrer, Gnejsvägen 3 A, 435 41 Mölnlycke. T. 88 28 25. 371102 i Berga, Kronobergs län.
- Andersson**
1956 Bengt, lekt., S. Snäckskalsv. 9, 417 29 Gbg. T. 23 00 64. 220305 i Hässleby, Jönköpings län.
- Andersson**
1996 Bo, poliskomm., Torekullev 6, 439 36 Onsala. T. 0300/621 28 (700 2000). 460119 i Värnamo.
- Andersson**
1974 Börje, krim.insp., Fältvägen 6, 443 31 Lerum. T. 0302/714 04. 260409 i Rydaholm, Jönköpings län. Revisorsuppl. 1986–1988, revisor 1989–1990, adj. ledamot 1991–1992. Skattmästare 1992–. Revisor Sparkassan 1995–.
- Andersson**
1981 Jan Oskar, civ.ing., Torsg. 32, 431 38 Mölndal. T. 20 46 35 (59 58 25). 430314 i Jönköping.
- Andersson**
1983 Rune, ing., Gnejsvägen 22, 437 32 Lindome. T. 76 22 75 (22 80 00/2159). 280503 i Femsjö Jönköpings län.
- Andersson**
1967 Stig, flygpl.dir., Kommendörsg. 8 B, 4 tr, 414 59 Gbg. T. 12 33 79. 200726 i Nässjö. Adj. ledam. 1974–79. V. ordf. 1980–81.
- Arvidsson**
1999 Hans-Olof, ing., Karl Johansgatan 58, 414 55 Gbg. T. 14 58 98 (0708/20 01 35). 340526 i Ryd, Mulseryd, Jönköpings län.
- Arvidson**
1992 Håkan, civiling., Herrgårdsvägen 7, 435 43 Mölnlycke T. 38 04 59. 361026 i Höttja, Kronobergs län.

<u>Augustsson</u> 1972	Gustav, byggmästare, Schmidtsg. 5, 415 06 Gbg. T. 26 71 50. 290414 i Almundsryd, Kronobergs län.
B	
<u>Benedictuson</u> 1998	Jan-Olov, civilekonom, f.d. aukt. revisor, Maskinkajen 9, 417 64 Gbg. T 22 33 93. 350211 i Södra Hestra, Jönköpings län.
<u>Berggren</u> 1975	Stig, kons., Långängen 41 B, 417 18 Gbg. T. 23 69 35 (618 000). 280916 i Virestad, Kronobergs län.
<u>Bergqvist</u> 1962	Kenneth, försäkr.tjm., Carlströms Väg 9, 423 34 Torslanda. T. 56 10 82 (17 74 40). 320820 i Huskvarna.
<u>Bernving</u> 1993	Roland, ing., Linnégatan 55, 413 08 Gbg. T. 24 87 39. T. 91 83 62 (51 74 90). 300204 i Hultsfred, Kalmar län.
<u>Beronius</u> 1981	Rolf, krim.insp., Kaprifolvägen 96, 434 34 Kungsbacka. T. 0300/729 77. 401105 i Hjo (av smål. härk.)
<u>Björnholm</u> 1998	Anders, lagerchef, Bymolnsgatan 7, 418 42 Gbg. T. 54 17 25 (50 42 50). 491106 i Kalmar.
<u>Bohlin</u> 1985	Bengt, dir., Norra Krokslättsg. 2, 412 64 Gbg. T. 83 11 83 (21 13 13). 380609 i Sofia församling, Jönköping.
<u>Boman</u> 1956	Stig, disp., Skånegatan 27, 412 52 Gbg. T. 20 66 14. 160311 i Jönköping. Suppl. i Sparkassan 1959–69.
<u>Boman</u> 1989	Sverre, sjöingenjör, Radhusvägen 8 H, 428 35 Källered. T. 795 17 94. 150130 i Lilla Edet, Gbgs o Bohus län. (med smål. ankn.).
<u>Borg</u> 1975	Ove, försäkr.tjm., Sönerbergav. 27, 439 93 Onsala. T. 0300/626 10 (81 60 00). 311130 i Eksjö.
<u>Borgwing</u> 1981	Weiron, polisinsp., S:a Fiskebäcksv. 166, 426 58 V Frölunda. T. 29 81 41. 260625 i Forserum, Jönköpings län.
<u>Brauer</u> 1947	Nils, civ.ing., Frälsegårdsg. 21, 431 42 Mölndal. T. 27 23 07 eller 0303/740 63. 130724 i Ekeberga, Kronobergs län. Bitr. gillesv. 1966–69, gillesv. 1970–74, rev.suppl. 1975–, v. ordf. 1976–79, adj. ledam. 1980–81, v. ordf. i Sparkassan 1968–70.

<u>Brunius</u> 1927	Gomer T, gen.kons., ryttm., Övrabo boställe, 575 00 Eksjö. T. 0381/163 60. 090116 i Göteborg (av smål. härk.). Adj. ledam. 1947, kassaförv. 1948–51, v. ordf. 1952–58, ordf. 1959–63.
<u>Brywe</u> 1965	Anders, tandl., Irisv. 22, 434 46 Kungsbacka. T. 0300/124 67 (135 43). 350815 i Torsås, Kalmar län.
C	
<u>Carlberg</u> 1996	Anders, producent, Linnég 6, 413 04 Gbg. T. 14 92 06 (707 3192). 390111 i Tjureda, Kronobergs län. V. ordf. 1998–.
<u>Carlquist</u> 1997	Börje, ing., Doktor Allards gata 51, 413 24 Gbg. T. 41 49 44. 270120 i Västervik.
<u>Carlsson</u> 1974	Erik, spårv.man, Hökegårdsg. 4 B, 431 38 Mölndal. T. 18 59 15. 260518 i Rogberga, Jönköpings län. Gillesvärd 1984–1988. Suppl. Sparkassan 1994–.
<u>Carlsson</u> 1974	Gösta, parkarb., Högadalsg. 8, 431 69 Mölndal. T. 41 84 38. 281021 i Madesjö, Kalmar län. Adj. ledamot 1992–1997. Stugvärd 1993–96. Särskilt uppdrag 1998–. Revisorsuppl. Sparkassan 1995–.
<u>Carlsson</u> 1981	Gösta, krim.insp., Finnösav. 11, 433 34 Partille. T. 44 49 14. 370407 i Algutsrum, Kalmar län.
<u>Carlsson</u> 1971	Ingvar, polisinsp., Stabbeg. 35, 416 80 Gbg. T. 21 50 76. 221029 i Mörlunda, Kalmar län.
<u>Carlsson</u> 1990	Roddy, jurist, Vitmosseg. 21, 431 69 Mölndal. T. 82 87 55. 640114 i Mölndal (av smål. härk.).
<u>Carlsson</u> 1986	Rune, krim.insp., Krokslätts Parkgata 58 C, 431 68 Mölndal. T. 15 47 54. 380920 i Reftele, Jönköpings län.
<u>Carlzén</u> 1983	Björn, direktör, Virvelvindsg. 30, 417 14 Gbg. T. 22 66 59. 421017 i Oskarshamn.
<u>Carris</u> 1981	Lars, polism., Lodjursvägen 9, 440 74 Hjälteby. 0304/613 14. 460627 i Värnamo, Jönköpings län.
<u>Claeson</u> 1982	Lars Åke, ing., Gökev. 13, 422 43 Hisings Backa. T. 52 12 50 (62 61 94). 251204 i Borås (med smål. ankn.).

<u>Cornedahl</u> 1981	Hans, ing., Södra Vägen 17, 411 35 Gbg. T. (59 18 69). 340110 i Kalmar.
D	
<u>Dackeskog</u> 1973	Stephan, förs.chef, Korsåsg. 89, 421 47 V. Frölunda. T. 47 31 00 (58 02 00). 420929 i Göteborg (av smål. härk.).
<u>Dahlén</u> 1981	Per, akut.förman, Andra Åkerv. 4, 433 68 Partille. T. 26 28 62 (14 45 31). 231102 i V Frölunda (av smål. härk.).
E	
<u>Edström</u> 1975	Ingemar, Svängrumsg. 4, 421 35 V. Frölunda. T. 47 06 59 300112 i Gbg (av smål. härk.). Gillesvärd 1982–. Sexmästare Sparkassan 1994–.
<u>Ek</u> 1984	Åke, repr., Skårsgatan 24, 412 69 Gbg. T. 40 32 64 (57 09 00). 240911 i Dalstorp (av smål. härk.).
<u>Ekblad</u> 1976	Gert, civ.ing., Doteviksv. 6, 430 80 Hovås. T. 28 60 87 (80 30 40). 330528 i Värnamo.
<u>Ekman</u> 1974	Gösta, mont., Kakelösag. 69, 431 44 Mölndal. T. 87 52 70. 380120 i Södra Unnaryd, Jönköpings län.
<u>Elgh</u> 1979	Tage, poliskomm., Britta Lenas gata 78, 434 42 Kungsbacka. 210511 i Göteborg (av smål. härk.).
<u>Eliasson</u> 1996	Torsten, byggnadsing., Nordenskiöldsg. 13, 413 09 Gbg. T. 14 37 71 (18 70 90). 200105 i Växjö.
<u>Elm</u> 1985	Staffan, krim.insp., Pl 3110, 439 94 Onsala. T. 0300/609 65. 410113 i Växjö.
<u>Elmcrona</u> 1986	Curt, säkerhetsinsp., Källvägen 48, 433 60 Sävedalen. T. 26 66 22 (59 56 99). 461115 i Färgaryd, Jönköpings län.
<u>Engström</u> 1975	Bertil, ing., Södra Vägen 65, 5 v., 412 54 Gbg. T. 78 07 05 200117 i Algutsboda, Kronobergs län.
<u>Engström</u> 1968	Göran, dir., Linnég 2, 413 04 Gbg. T. 775 37 47 (41 21 62). 340126 i Nässjö.
<u>Engström</u> 1987	Gösta, ritare, Ö:a Annebergsvägen 5, 433 37 Partille. T. 44 42 13. 240524 i Jönköping.

<u>Ericsson</u> 1956	Arne, ing., Pl 2666, Vessingsö, 439 94 Onsala. T. 0300/628 34 (15 19 00). 221003 i Jönköping.
Erixon 1985	Björn, polisinsp., Pl 6419 Vulseröd, 444 00 Stenungsund. T. 0303/526 97. 390201 i Stockholm (med smål. ankn.).
<u>Erlandsson</u> 1977	Charles, polisinsp., Beckmans väg 20, 443 51 Lerum. T. 0302/714 80. 370915 i Släthög, Kronobergs län.
F	
<u>Falkenberg</u> 1986	Torkel, byggn.ing., Valvägen 4, 432 01 Träslövsläge. T. 0340/411 33 (81 02 20). 330919 i Stockholm (av smål. härk.).
<u>Fondin</u> 1990	Åke, sektionschef, Boplatsgatan 4 A, 434 36 Kungsbacka. T. 0300/179 52. 220909 i Göteborg (av smål. härk.).
<u>Forsström</u> 1955	Bernt, verkm., Smycke 34, 426 50 V. Frölunda. T. 709 70 44. 101127 i N. Ljunga, Jönköpings län.
<u>Franzén</u> 1995	Nils, arb.led., Smedbergsv. 1, 437 32 Lindome. T. 99 07 95. 320413 i Kråksmåla, Kalmar län.
<u>Fredriksson</u> 1998	Stig, lärare, Ankargatan 27, 414 61 Gbg. T 14 92 02 (704 44 45). 420804 i Alingsås (smål. ankn. på mödernet).
<u>Fryckberg</u> 1986	Sten, köpman, Rådjurstigen 16 A, 433 50 Partille. T. 26 60 94 (26 16 06). 320602 i Göteborg (av smål. härk.).
G	
<u>Granath</u> 1993	Gösta, kammarskrivare, Olivedalsgatan 22 B, 413 10 Gbg. T. 14 75 05. (58 00 15). 471230 i S. Unnaryd, Jönköpings län.
<u>Grennhag</u> 1996	Bengt, sjökapten, Askåkersplan 28, 436 43 Askim. T. 748 06 00. 270918 i Gränna, Jönköpings län.
<u>Gunnarsson</u> 1985	Björn, ing., Krikonvägen 4, 435 43 Mölnlycke. T. 88 15 33 (66 79 20). 370617 i Västervik.
<u>Gunnarsson</u> 1985	Ove, polisint., Björndammsterrassen 32, L 2, 433 42 Partille. T. 36 57 41. 360627 i Nässjö.
<u>Gustafsson</u> 1990	Bernhard, dir., Grågåsgatan 17, 412 62 Gbg. T. 20 21 58. 241220 i Hemmesjö, Kronobergs län.

<u>Gustafsson</u> 1978	Kjell, ing., Furuslätten 44, 427 35 Billdal. T. 91 20 00 (60 70 75). 450813 i Värnamo. Adj. ledam. 1982–87.
<u>Gustafsson</u> 1995	Rune, civiling., Nordängsg. 13, 431 69 Mölndal. T 82 10 07. 300331 i Markaryd, Kronobergs län.
<u>Gustafsson</u> 1976	Östen, poliss., Persikov. 31, 435 43 Mönlycke. T. 88 45 15. 430713 i Lessebo, Kronobergs län.
<u>Gustavsson</u> 1962	Lennart, apotek., Prästgårdsgången 15, 412 71 Gbg. T. 40 59 21. 200309 i Stockholm (av smål. härk.).
<u>Gyllenhammar</u> 1973	Pehr G, tekn. doktor, Råö Gård 770, 439 92 Onsala. 350428 i Göteborg (av smål. härk.).
H	
<u>Haglind</u> 1970	Per, leg. läk., Södra Vägen 38, 412 54 Gbg. T. 18 31 77. 450218 i Göteborg (av smål. härk.).
<u>Haglund</u> 1999	Tor, civiling., Olivedalsgatan 5B, 413 10 Gbg. T. 711 20 97 (337 14 67). 590401 i Hudiksvall (med smål. ankn.).
<u>Hagman</u> 1971	Hans, Vommedalsv. 38 n b, 428 31 Källered. T. 795 46 07. 310421 i Herrljunga (av smål. härk.). Adj. ledam. 1973–74, gillesv. 1975–78, sexmäst. i Sparkass. 1973–79, v. sekr. 1979–87.
<u>Hall</u> 1999	Sven, verkst. dir., Lillekärr N. 135, 425 34 Hisings Kärra. T. 57 23 92. 340708 i Kalmar.
<u>Halvardsson</u> 1993	Weide, VVS-ing., Lillekärr södra 18, 425 31 Hisings Kärra. T. 57 31 72 (62 94 30), 350118 i Kalmar.
<u>Hammar</u> 1999	Jonny, förgyllare, Torkelsgatan 6B, 416 58 Gbg. T. 21 71 21 (775 04 81). 621214 i Hässleby, Eksjö.
<u>Harrysson</u> 1975	Stig, krim.insp., Pl. 11067, 442 46 Kode. T. 0303/525 12. 260301 i Fryele, Jönköpings län.
<u>Hedberg</u> 1964	Johannes, fil. dr, docent, Bögat. 21 B, 412 72 Gbg. T. 40 69 82. 121207 i Bellö, Jönköpings län. V. ordf. 1966–68, ordf. 1969–74.
<u>Hedberg</u> 1966	John, bankdir., Varpmossev. 7, 436 39 Askim. T. 28 49 14 (45 93 50). 170315 i Tranås.

- H**
- Henningsson
1999 Mats, direktör, Örsviksvägen 74, 427 50 Billdal. T. 93 29 27 (20 00 10). 490806 i Rockneby, Ryssby, Kalmar län.
- Hjärtstam
1991 Svante, krim.insp., Norra Källåsvägen 43, 430 50 Källered. T. 95 37 66. 550308 i Hultsfred, Kalmar län.
- Holmberg
1973 Göran, krim.komm., Upplid, 330 17 Rydaholm. T. 0472/200 50. 361011 i Mistelås, Kronobergs län. Gillesv. 1979–80, ordf. 1981–1991. Stugvärd 1993–.
- Holmberg
1985 Per-Ola, krim.komm., Rönnaräcksv. 20, 429 34 Kullavik. T. 93 13 99 (739 2705). 420408 i Algutsboda, Kronobergs län. Adj. ledamot 1990–1991, v. ordf. 1992–1997, ordf. 1998–. Revisor Sparkassan 1995–.
- Holmberg
1976 Sture, kont., Iskällareliden 3 A, 416 55 Gbg. T. 40 10 08 (85 60 00). 440706 i Gbg, (av smål. härk.).
- Håkansson
1980 Håkan, distr.chef, Vadmansg. 14 A, 412 53 Gbg. T. 20 57 18. 320102 i Oskarshamn.
- Häggbrink
1971 Willy, poliskomm., Båtsmansdalsg. 48, 424 32 Angered. T. 46 17 46. 260923 i Högsby, Kalmar län.
- Högberg
1990 Frank, krim.insp., Lillekärr Norra 34, 425 34 Hisings Kärra. T. 57 17 34. 470427 i Hamneda, Kronobergs län.
- Höljer
1956 Eric, dir., Engelbrektsg. 62, 411 39 Gbg. T. 81 25 27. 100818 i Göteborg (av smål. härk.). Rev. suppl. 1958–60, rev. 1961–72.
- Hörvallius
1999 Anders, civilekonom, Stötekärrsvägen 6, 426 77 Västra Frölunda. T. 69 89 17 (20 00 10). 640517 i Stensjön, Nässjö.
- I**
- Ingefors
1966 Eskil, kont.chef, Prästgårdsängen 7, 412 71 Gbg. T. 40 71 33 270402 i Rydaholm Jönköpings län. Adj. ledamot 1988, v. ordf. 1989–1990.
- Isaksson
1984 Percy, förs., Sveagatan 25, 413 14 Gbg. T. 711 95 03. 210726 i Huskvarna. Gillesvärd 1989–1992.
- J**
- Johansson
1976 Anton, krim.insp., Box 111, 428 22 Källered. T. 795 13 00. 271015 i Väckelsång, Kronobergs län. V. sekr. 1993–95. Sekr. 1996–98. Sekr. Sparkassan 1995–.

<u>Johansson</u> 1996	Carl Olof , civ.ek., Danneliden 2, 439 34 Onsala. T. 0300/613 33. 270621 i Moheda, Kronobergs län.
<u>Johansson</u> 1997	Erling , tulltj.man, Högåsvägen 39, 438 34 Landvetter. T. 91 76 07 (63 70 65). 440225 i Byarums förs, Jönk län.
<u>Johansson</u> 1988	Folke , tulltj.man, Olshammarsgatan 2, 422 47 Hisings Backa. T. 52 25 88. 150714 i Lenhovda, Kronobergs län.
<u>Johansson</u> 1992	Lennart , krim.komm., Västervägen 7, 430 90 Öckerö. T. 96 68 13. 390127 i Värnamo. Skattmästare i Sparkassan 1993–.
<u>Johansson</u> 1991	Ronny , disp., Tors väg 24, 448 32 Floda. T. 0302/357 45 (29 23 40). 451126 i Torsås, Kalmar län.
<u>Johansson</u> 1973	Thage , disp., Åboslättsg 13, 553 10 Jönköping. T. 036/12 34 28. 300202 i Jönköping.
<u>Johansson</u> 1966	Torsten , länsarb.markn.dir., Bågskytteg. 2 H, 431 43 Mölndal. T. 27 76 45. 290322 i Vislanda, Kronobergs län. Sekr. 1968–74, ordf. 1975–80, adj. 1981–82, rev. 1983–92.
<u>Johansson</u> 1991	Yngve , säk.chef, Syster Ainas gata 1, 413 23 Gbg. T. 82 89 35. 280105 i Frödinge, Kalmar län.
<u>Johnheim</u> 1973	Ragnar , reseinsp., Blåsutg. 12, 414 56 Gbg. T. 42 32 95 180915 i Vislanda, Kronobergs län.
<u>Jonsson-Falck</u> 1999	Perolow , arkitekt, Lilla Risåsgatan 20, 413 04 Gbg. T. 94 29 24 (14 50 00). 350626 i Motala (med smål. ankn.).
<u>Jubrand</u> 1980	Curt , disp., Bohusgatan 26, 411 39 Gbg. T. 778 45 33 (80 15 40). 370120 i Växjö.
<u>Jönsson</u> 1974	Nils-Olov , dir., Snapphanestigen, 436 50 Hovås. T. 28 70 26. (13 55 90). 340217 i Visingsö, Jönköpings län.
K	
<u>Kamstedt</u> 1987	Lars Gösta , försörjningschef, Havssulegången 39, 421 69 V. Frölunda. T. 69 02 19 (61 55 68). 331231 i Jönköping.
<u>Karlsson</u> 1988	Karl-Olof , inspektör, Tinghall, 511 96 Skene. T. (61 85 85). 450806 i Ljungarum, Jönköpings län.
<u>Karlsson</u> 1970	Orvar , dir., Engelbrektsgatan 61, 412 52 Gbg. T. 18 22 28 (65 62 00). 320602 i Älmhult, Kronobergs län.

Karlsson 1984	Per-Anders, trädgårdstekn., Hammarkroken 17, 424 36 Angered. T. 30 30 83. 241020 i Östra Ed, Kalmar län.
Karlsson 1972	Ragnar, krim.insp., Kullavägen 9, 360 13 Urshult. T. 0477/200 66. 261001 i Härlunda, Kronobergs län. Rev. suppl. 1976–79, rev. 1980–88, suppl. i Sparkassan 1977–86, sekr. i Sparkassan 1987–1991.
Karlsson 1987	Rune, tullmäst., Askims Utsiktsväg 13, 436 42 Askim. T. 28 41 55 (63 70 00). 250525 i Hallingbergs socken, Kalmar län.
Karlsson 1977	Seved, poliskomm., Långåkern 21, 433 65 Sävedalen. T. 26 31 38. 180912 i Lenhovda, Kronobergs län.
Karlson 1999	Ulf, gymnastikdir. och leg. sjukgymn., Badviksvägen 77, 424 57 Gunnilse. T. 92 80 90 (50 25 00). 430802 i Säby, Tranås.
Klang 1983	Björn, länspolischef, Tången 5083, 474 94 Hälleviksstrand. T. 0304/211 95 (033/17 21 85). 350930 i Färgaryd, Jönköpings län.
Klingnäs 1987	Dayton, krim.insp., Kärralundsg. 54, 416 56 Gbg. T. 25 63 31. 170116 i Vimmerby socken i Kalmar län.
Klingstedt 1989	Per, stud., Vadmansgatan 15, 412 53 Gbg. T. 81 16 31. 510325 i Trekanten, Kalmar län.
Klinthof 1999	Jarl, civ.ing., Rådjursstigen 11, 433 50 Partille. T. 98 80 24 (336 29 00). 380603 i Strömsnäsbruk, Kronobergs län.
Knutson 1982	Arne, regionschef, Nygatan 16, 575 32 Eksjö. T. 0381/169 35. 231007 i Hultsfred, Kalmar län.
Kroén 1998	Harald, krögare, Thures väg 9, Pl 1484, 434 92 Vallda. T. 0300/207 10 (0300/600 89). 580320 i Slätthögs socken, Kronobergs län.
Kronander 1961	Bo, Lammevallsg. 38, 431 44 Mölndal. T. 27 77 35. 380831 i Värnamo. Rev. suppl. 1989–90, revisor 1991–.
Krook 1994	Mats, fil. mag., Fredrika Bremersg. 9, 412 67 Gbg. T. 40 95 52. 260504 i Gränna, Jönköpings län.

Kågner 1977–89 1993–	Anders, ing., Mangårdsvägen 52 B, 269 38 Båstad. T. 0431/766 95 (4642/16 04 44). 430814 i Reftele, Jönköpings län.
L	
Larsson 1999	Ante, civ.ing., Saltholmsgatan 21, 426 76 Västra Frölunda. T. 29 63 30. 320106 i Värnamo.
Larsson 1982	Lars Evert, polisinsp., Dr Billqvists gata 3, 3:e vån, 413 22 Gbg. T. 82 71 01. 380605 i Västra Torsås, Kronobergs län.
Leksell 1964	Carl-Christian, fabr., Carlandersplatsen 1, 412 55 Gbg. T. 18 92 30 (81 05 90). 420218 i Göteborg (av smål. härk.).
Lidehorn 1978	Fridolf, mål.mäst., Parkv. 13, 433 61 Partille. T. 26 19 17 140407 i Vislanda, Kronobergs län.
Lindberg 1990	Evert, inspektör, Smedbergsvägen 32, 437 32 Lindome. T. 99 02 02 (61 82 70). 350226 i Ryssby, Kronobergs län.
Lindberg 1987	Olof, inspektör, Alvägen 6, 430 65 Rävlanda. T. 0301/444 98 (618 000). 350326 i Mariestad (med smål. ankn.).
Lindblad 1969	Sigurd, krim.insp., Karl Johansg. 72, 414 55 Gbg. T. 14 18 81. 170104 i Aringsås (nuv Alvesta), Kronobergs län. Gillesv. 1971–74.
Linde 1973	Sven, sjökapt., Rangströmliden 7, 413 18 Gbg. T. 24 57 79. 140930 i Hässleby, Jönköpings län, v. sekr. 1988–1992.
Lindeson 1986	Peder, ing., Flöjtvägen 11, 434 47 Kungsbacka. T. 0300/114 00 (59 48 13). 391122 i Oskarshamn.
Lindholm 1974	Roland, förs.tjm., Södra Vägen 63, 412 54 Gbg. T. 18 08 35 (81 35 00). 371019 i Nottebäck, Kronobergs län.
Lindqvist 1977	Hugo, förste hälsovårdssekr., Ostgatan 20, 412 75 Gbg. T. 335 84 67. 220203 i Älgå, Kronobergs län.
Lindström 1990	Reine, byråchef, Vralen Sköndal, 504 96 Bredared. T. 033/24 54 68. 310419 i Väckelsång, Kronobergs län.
Lindvall 1999	Nils, ing., Fjällbinkan 2, 424 49 Angered. T. 331 21 98. 180921 i Kristianstad (med smål. ankn.).

Lundahl 1981	Hans, civ.ing., Resliden 1 A, 427 00 Billdal. T. 91 08 42 (0303/980 00). 470331 i Färgaryd, Jönköpings län.
Lust 1989	Claes G, bankkamrer, Smedjevägen 1, 430 61 Rävlanda. T. 0301/444 92. 450822 i Eksjö.
M	
Magnusson 1985	Christer, polisass., Skällaredsv. 82, 439 32 Onsala. 500210 i Vetlanda.
Magnusson 1987	Karl-Axel, fast.insp., Berglärkan 95, 421 69 V Frölunda. T. 29 67 61. 230202 i Göteborg (med smål. ankn.). Rev.suppl. 2000–.
Magnusson 1966	Rune, avd.förest., Pl 1031, 430 85 Brännö. T. 97 25 06. 260922 i Almundsryd, Kronobergs län.
Malm 1987	Gunnar, krögare, Granberga 6940, 430 41 Kullavik. T. 93 01 75 (13 90 51). 521112 i Huskvarna.
Malm 1979	Per-Inge, trafikchef, Håbackav. 4, 439 32 Onsala. T. 0300/269 96 (0300/171 93). 360403 i Gladhammar, Kalmar län. Gillesvärd 1999–
Malmsten 1973	Erik, grossh., Hildingavägen 33, 182 62 Djursholm. T. 08/755 26 36. 200331 i Göteborg (av smål. härk.).
Mathisson 1996	Jan, civiling., Södra Rådjursv 11, 448 34 Floda. T. 0302/316 03 (61 16 55). 421003 i Växjö.
Mattsson 1985	Gunnar, Drakblommegatan 36, 417 20 Gbg. T. 23 65 80. 260602 i Göteborg (med smål. ankn.).
Mauritzon 1982	Karl Gustav, poliskomm., Västra Ränkesvängen 12, 670 40 Åmotfors. T. 0571/340 35. 331225 Älghult, Kronobergs län. V. sekr. 1996–1997.
Melin 1980	Lars, disp., S. Snäckskalsv. 10, 417 29 Gbg. T. 22 32 21. 140510 i Västanfors (med smål. ankn.).
Moberg 1975	Ronny, polisinsp., Lejonslättsgatan 25, 431 64 Mölndal. T. 70 56 26. 370331 i Söderåkra, Kalmar län.
Monell 1986	Leif, regionchef, John Halls väg 7, 431 36 Mölndal. T. 27 19 17 (68 28 10, 68 28 11). 420614 i Värnamo.

<u>Muschött</u> 1979	Peter, ing., Nordenskiöldsg. 14, 413 09 Gbg. T. 42 52 66. 470316 i Göteborg (av smål. härk.).
<u>Mård</u> 1990	Ingemar, ing., Friggag. 27, 416 64 Gbg. T. 15 19 09 (61 25 39). 300829 i Lidhult, Kronobergs län.
<u>Möllmark</u> 1985	Kurt, tandl., Skepparegången 26, 413 18 Gbg. T. 24 20 24 (24 14 91). 290107 i Hovmantorp, Kronobergs län.
N	
<u>Nellgård</u> 1995	Per A G, med.dr och överläkare, Myrbäcksvägen 29, 436 42 Askim. T. 28 65 60 (031/60 10 10). 560515 i Diö, Stenbrohults fs., Kronobergs län.
<u>Nilsagård</u> 1965	Eric, krim.insp., Skårsg. 51, 412 69 Gbg. T. 40 51 38. 250628 i Slätthög, Kronobergs län. V. sekr. 1969–74, sekr. 1975–78, suppl. i Sparkassan 1969–76.
Nilsson 1992	Einar, inredningssnickare, Kallebäcksvägen 17, 412 75 Gbg. T. 40 48 78. 261230 Hjorted förs. Kalmar län.
Nilsson 1975	Gunnar, sjöing., Östergårdsg. 7, 442 52 Kungälv. T. 0303/920 56. 441130 i Kalmar.
<u>Nilsson</u> 1983	Hans, försäljare, Solstråleg 40, 7 tr, 418 43 Gbg. T 53 60 84 el 010/69 69 370 (57 65 13). 370802 i Mariestad (av smål. härk.). Gillesv. 1994–96. Stugvärd 1997–.
Nilsson 1969	Harald, civ.ek., Askims Trappstig 4, 436 40 Askim. T. 28 75 90 (13 21 15). 250128 i Jönköping. Rev.suppl. 1970–74, rev. 1975.
<u>Nilsson</u> 1958	Helge, handl., Skogsallén 9, 434 31 Kungsbacka. T. 0300/704 17. 160121 i Reftele, Jönköpings län.
<u>Nilsson</u> 1982	John, krim.komm., Rimsmedsg. 44, 422 41 Hisings Backa. T. 23 33 36. 260504 i Vrå, Kronobergs län.
Nilsson 1984	Stellan, krim.insp., Hönekullavägen 45 E, 435 44 Mölnlycke. T. 88 54 32. 461129 i Södra Vi, Kalmar län.
<u>Nilsson</u> 1973	Sven-Erik, lekt., Krabbeliderna 58, 417 28 Gbg. T. 51 82 34. 230520 i Slätthög, Kronobergs län.
<u>Nord</u> 1974	Göran, byggn.ing., Tångenv. 28 B, 417 43 Gbg. T. 55 05 65. 360226 i Vetlanda.

Nygren 1982	Eric, poliskomm., Henriques väg 5, 443 32 Lerum. T. 0302/124 18. 320503 i Morlanda. (av smål. härk.).
O	
Ohlson 1979	Lennart, f.d. verkstadsäg, Finnasandsväg 10, 439 33 Onsala. T. 0300/269 61. 210312 i Göteborg (av smål. härk.).
Olsson 1974	Eric, handl., Kaptensgatan 15 A ^{IV} , 414 58 Gbg. T. 14 39 48 (17 50 80). 130626 i Färgaryd, Jönköpings län.
Orbjörn 1992	Boris, konditormästare, Aschebergsgatan 37, 411 33 Gbg. T. 18 32 59 (0301/102 42). 200908 i Hanaskog. Kristianstads län (med smål. ankn.).
P	
Pegenius 1975	Rune, körsnärsm., Mölndalsvägen 37, 412 63 Gbg. T. 40 43 36. 281103 i Säby, Jönköpings län.
Peterson- Andborn 1992	Richard, banktjänsteman, Bergagården 4227, 434 94 Vallda. T. 0300/209 01 (10 79 27). 630624 i Värnamo.
Petersson 1974	Hjalmar, dir., Blåg. 1, 421 65 V Frölunda. T. 28 41 06 (83 51 99). 260806 i Kalmar.
Petersson 1977	Karl-Gustaf, bankdir., Vipvägen 6 B, 430 30 Frillesås. T. 0340/65 30 71. 330411 i Smålandsstenar, Jönköpings län. Skattmäst. 1979–85.
Pettersson 1975	Karl-Erik, rekl.teckn., Prästgårdssängen 13, 412 71 Gbg. T. 40 39 69 (17 74 80). 200731 i Lammhult, Kronobergs län.
Pettersson 1984	Sven-Olof, sjöing., Landstormsg. 13, 418 71 Gbg. T. 22 53 97. 180910 i Oskarshamn.
R	
Ragnarsson 1995	Ulf, civ.ek., Kindbov. 5 A, 435 30 Mölnlycke. T. 88 51 71. (17 64 68). 570604 i Gislaved, Jönköpings län.
Redstedt 1987	Anders, dir, Kaptensgatan 10 B, 260 93 Torekov. T. 0431/36 30 46. 380328 i Karlskrona (med smål. ankn.). Adj. ledamot 1999.
Reinhold 1959	Klaes, civ.ing., Carl Wilhelmssons Väg 6, 416 56 Gbg. T. 25 50 74. 110130 i Göteborg (av smål. härk.).

Reinhold 1987	Klaés Arne, dir., (Frankrike), Carl Wilhelmssons väg 6, 416 56 Gbg. T. 25 50 74. 460512 i Göteborg (av smål. härk.).
Rohr 1996	Ingvar, ing., Tåbrog 18, 437 33 Lindome. T. 99 19 07. 410428 i Stockholm (med smål. ankn.).
Rosén 1996	Kjell, poliskomm., Adler Salvius gata 3, 411 11 Gbg. T. 15 24 44. 430306 i Åminne, Jönköpings län.
Rosengren 1997	Bengt, professor em., Askims Skytteväg 7, 436 51 Hovås. T. 28 03 49 (69 39 00). 270910 i Uppsala (smål. ankn. fädernet och mödernet).
Roth 1972	Karl-Wilhelm, ing., Kalmarg. 3, 417 24 Gbg. T. 23 30 10. 270607 i Stockholm (av smål. härk.). Rev. 1973–74, v. sekr. 1975–78, sekr. 1979–1989.
Rundqvist 1987	Peter, boktr., Pl. 3461, Västra Bodarne, 441 60 Alingsås. T. 0322/510 56, 511 32 (40 11 07). 441027 i Göteborg (av smål. härk.).
Ryd 1997	Lennart, postmästare, Borgaregatan 6, 3 vån, 416 66 Gbg. T. 84 58 41. 191231 i Nässjö.
S	
Sahlin 1958	Folke R, ing., Seminarieg. 6, 413 13 Gbg. T. 82 31 19. 040828 i Göteborg (av smål. härk.). Sekr. i Sparkassan 1959–86. Suppl. Sparkassan 1987–95.
Sales 1993	Stefan, köpman, Fjärde Långgatan 8, 413 28 Gbg. T. 42 51 21. (42 66 30). 580406 (av smål. härk.). Adj. ledamot 1996. Gillesvärden 1997–98.
Salomonsson 1974	Arne, kamr., Friggag. 27, 416 64 Gbg. T. 15 42 33. 221206 i Gislaved, Jönköpings län.
Sandstedt 1987	Lennart, avd.ch., Barnhusgatan 30, 411 11 Gbg. T. 15 15 35. 260928 i Sofia förs. Jönköping. Adj. ledamot 1992–. Ordf. Sparkassan 1995–.
Sannefält 1987	Lars-Göran, krim.insp., Munkegärdsg. 138, 442 41 Kungälv. T. 0303/632 68. 460821 i Jönköping.
Scott 1987	Carl-Gunnar, förvaltn.ch., Lövgrens väg 2, 433 70 Partille. T. 26 43 40. 301227 i Källerstad, Jönköpings län. Rev.suppl. 1991–92, rev. 1993–.

<u>Sebling</u> 1962	Sven, guldsm.mäst., Ögärdesv. 34, 436 40 Askim. T. 28 12 17. 160819 på Styrsö, Gbgs o Bohus län (av smål. härk.).
<u>Sjöstrand</u> 1960	Gösta, ing., Krokusv. 7, 435 31 Mölnlycke. T. 88 22 67. 201202 i Barnarp, Jönköpings län.
<u>Sjöstrand</u> 1992	Nils Göran, professor em., Skårgatan 47, 412 69 Gbg. T. 40 71 04 (772 30 90). 250328 i Eksjö. Vice sekr. 1998. Sekr. 1999–.
<u>Sjöström</u> 1985	Göte, konsult, Krokslättsg. 62, 431 37 Mölndal. T. 20 32 07 (16 87 75). 220510 i Vimmerby.
<u>Staaf</u> 1978	Bengt, poliskomm., Valebergsv. 45, 427 00 Billdal. T. 91 03 72. 441209 i Frösön (av smål. härk.). Gillesvärd 1993–.
<u>Staaf</u> 1985	Olof, insp., Oxledsvägen 107, 433 67 Partille. T. 26 87 75. 480625 i Frösön (av smål. härk.).
<u>Stenklint</u> 1985	Per, ing., Kroklyckan 6, 433 69 Sävedalen. T. 336 82 90 el 0708/555 330. 400515 i Växjö. Adj. ledamot 1995–98. Vice sekr. 1999–. Styrelsesuppl. Sparkassan 1995–.
<u>Ström</u> 1956	Per, ing., Lilla Bergsg. 1, 411 28 Gbg. T. 11 12 11. 210206 i Huskvarna.
<u>Stålhammar</u> 1993	Daniel, docent/bitr. överläkare, Lillkullegatan 6, 412 73 Gbg. T. 83 24 46 (60 10 00). 400722 i Malmö (med smål. ankn.).
<u>Sunesson</u> 1980	Bengt, förs.chef, Björkhällan 44, 436 39 Askim. T. 28 86 52. (45 05 00). 410604 i Växjö.
<u>Sunrydh</u> 1980	Christer, prod.chef, Växthusg. 8, 431 30 Mölndal. T. 27 67 33. 460812 i Västervik.
<u>Svahn</u> 1977	Stig-Åke, affärsidk., Önskevädersgatan 35, 418 35 Gbg. T. 53 53 23. 270605 i Jönköping. Adj. ledam. 1981–89, 1994.
<u>Svanberg</u> 1998	Jerry, paketerare, Skolvägen 6 A, 1 tr., 310 63 Älvsered. T. 0325/316 39. 401015 i Göteborg (av smål. härk.).
<u>Svensson</u> 1979	Bror, poliskomm., Lövfallheden 4, 680 60 Sysslebäck. T. 0564/101 22. 221207 i Lycksele (av smål. härk.).

Svensson	Carl-Olof, polisinsp., Önskevädersg. 41 6 tr, 417 35 Gbg.
<u>1975</u>	T. 53 27 61. 390928 i Jönköping.
Svensson	Lennart, adm.chef, Åsgatan 4, 414 63 Gbg. T. 704 88 89
<u>1987</u>	(62 42 66). 360222 i Långaryd Jönköpings län.
Svensson	Per, fil. kand., Olivedalsg. 23, 413 10 Gbg. T. (37 18 69).
<u>1987</u>	470903 i Huskvarna.
Svensson	Sven, krim.komm., Övre Husargatan 29, 413 14 Gbg.
<u>1969</u>	T. 13 64 27. 331018 i Långaryd, Jönköpings län. Skattmäst.
	i Sparkassan 1971–78, adj. ledam. 1980, gillesv. 1981,
	stugv. 1982–83. Adj. ledam. 1990. Sekr. 1991–95.
	Sekr. Sparkassan 1992–95. V. ordf. Sparkassan 1995–.
Svensson	Ulf Anders, rektor, Tuvlyckevägen 38, 427 00 Billdal.
<u>1984</u>	T. 91 23 66. 500814 i Oskarshamn.
T	
Toll	Arvid, pers.chef, Videv. 5, 433 64 Partille. T. 26 34 72.
<u>1955</u>	080906 i Skatelöv, Kronobergs län. Stugv. 1964–69.
Torsson	Ingvar, Personalchef, Talgoxegatan 22, 421 69 V. Frölunda.
<u>1990</u>	T. 69 08 84 (80 90 00). 420816 i Ingatorp, Jönköpings län.
Tång	Johan, ing., Stampgatan 58 C, 411 01 Gbg. T. 15 88 16.
<u>1997</u>	380302 i Emmaboda, Kronobergs län.
Törnbrink	Göran, kommissarie, Olivedalsg. 4, 413 10 Gbg. T. 711 19 14.
<u>1987</u>	391108 i Göteborg (med smål. ankn.). Gillesv. 1991–93.
V	
Valfridsson	Gunnar, ingenjör, Brunnefjällsv. 32, 442 71 Kärna.
<u>1994</u>	T. 0303/22 68 73 (031/37 23 78). 331022 i Bergs förs.,
	Kronobergs län.
W	
Wallerstedt	Sven, läkare, Furuslätten 12, 427 00 Billdal. T. 91 14 11
<u>1990</u>	(37 40 00). 440706 i Danderyd (av smål. härk.).
Wennblom	Magnus, Kammaråklag, Gamla Säröv. 11, 436 51 Hovås.
<u>1987</u>	T. 28 58 88. 460121 i Sofia förs. Jönköping.

Westheim 1984	Sten, trafikmäst., Hammarsmedsg. 5, 415 07 Gbg. T. 26 34 75. 190606 i Göteborg (av smål. härk.).
Widlén 1981	Rune, krim.insp., N. Fiskebäcksv. 112, 426 58 V Frölunda. 251116 i Jönköping.
Wiesel 1975	Folke A, rekt., Prästgårdsängen 15, 412 71 Gbg. T. 40 51 17. 300822 i Ryssby, Kronobergs län.
Wieslander 1953	Tore, tandl., Torild Wulffsg. 38, 413 19 Gbg. T. 82 95 50. 250123 i Växjö.
Wilhelmsson 1990	Christer, postjänsteman, Gårdskullavägen 3 D, 434 41 Kungsbacka. T. 0300/703 92. 450814 i Kalmar.
Wingård 1982	Sven, förste körmästare, Lövmånadsg. 6, 415 12 Gbg. T. 46 52 63. 230625 i Göteborg (av smål. härk.).
Wiss 1996	Göran, kriminalkomm., Frejas väg 3, 517 36 Bollebygd. T. 033/28 57 25. 331007 i Säby, Jönköpings län.
Wällerstedt 1993	Sigward, tåginspektör, Österängsgatan 47, 431 44 Mölndal. T. 27 46 70. 300923 i Bergs socken, Kronobergs län. Adj. ledamot 2000–.
Y	
Yngfors 1981	Lennart, kond., Södra Vägen 89, 412 63 Gbg. T. 40 95 04. 150702 i Markaryd, Kronobergs län.
Ö	
Öborn 1985	Gösta, antikvarie, Övre Djupedalsgatan 7, 413 07 Gbg. T. 14 80 67 (61 28 34). 470621 i Stockaryd, Jönköpings län.
Öhrn 1990	Stig-Arne, offhandl. Drakesvägen 19, 412 63 Gbg. T. 40 95 04. 150702 i Stockaryd, Jönköpings län. 1991–92.
Östrand 1990	Stig-Arne, offhandl. Drakesvägen 19, 412 63 Gbg. T. 40 95 04. 150702 i Stockaryd, Jönköpings län. 1991–92.
Örnberg 1990	Stig-Arne, offhandl. Drakesvägen 19, 412 63 Gbg. T. 40 95 04. 150702 i Stockaryd, Jönköpings län. 1991–92.

Passiva medlemmar

Andersson 1987	Bengt, prost, Lönashult, 340 30 Vislanda. T. 0470/570 15. 100717 i Bäraryd socken, Jönköpings län.
Andersson 1974	Helge, snick., Olshult, 314 02 Långaryd. T. 0371/461 46. 111206 i Långaryd, Jönköpings län.
Berggren 1985	Karl-Gustav, dir, Brändög. 7, 331 00 Värnamo. T. 0370/475 98. 080923 i Jälluntofta, Jönköpings län.
Karlsson 1985	Bernt, taxichaufför, Skubbhult, Femsjö, 314 00 Hyltebruk. T. 0345/140 26. 350605 i Femsjö, Jönköpings län.
Nilsson 1974	Allan, hemm.äg., Norregård, Jälluntofta, 310 83 Unnaryd. T. 0371/720 66. 250814 i Jälluntofta, Jönköpings län.

Understrucket efternamn markerar medlemskap i Gillets Sparkassa. Årtalet under tillnamnet anger inträdesår. Telefonnummer inom parentes avser arbetsplatsen.

Förutvarande ordförande i Smålands Kvinnogille:

Getrud Hedberg	1970–1971
Marith Nilsagård	1971–1979
Brita Brauer	1980–1983
Birgit Svensson	1984–1989
Anne-Marie Boman	1990–1992

Nuvarande ordförande:

Inga-Maj Karlsson	1992–
-------------------	-------

SMÅLANDS KVINNOGILLE I GÖTEBORG
MEDLEMSFÖRTECKNING 2000

Adolfsson	Birgit, Beckmans väg 8, 443 51 Lerum. T. 0302/139 08, född i Karlslunda, Kalmar län.
Adolfsson	Brita, Tegelugnsvägen 7, 640 61 Stallarholmen. T. 0512/409 91, född i Lammhult i Jönköpings län.
Andersson	Britta, S:a Snäckskalsv. 9, 417 29 Gbg. T. 23 00 64, född i Gbg. (med smål. ankn.).
Andersson	Karin, Vintervädersg. 9, 418 36 Gbg. T. 53 91 91, född i Älg-hult, Kronoberg län.
Andersson	Carin, Vättneg. 42, 431 39 Mölndal. T. 27 89 15, född i Borås i Älvborgs län (med smål. ankn.).
Andersson	Inga, Hallegat. 13, 417 02 Gbg. T. 51 45 21, född i Kalmar, Kalmar län.
Andersson	Maritza, Sandhamngatan 13, 421 66 Västra Frölunda. T. 28 65 74, född i Nybro.
Andréasson	Barbro, 2559 Hemsjö, 441 96 Alingsås. T. 0322/500 92, född i Kalmar, Kalmar län.
Arvidsson	Inga, Skogsmilsgat. 27, 421 37 V. Frölunda. T. 47 25 47, född i Voxtorp, Kalmar län.
Benbassat	Assa, Olshammarg. 2, 422 47 Hisings Backa. T. 58 13 90, född i Borås (med smål. ankn.).

Bjursten	Anita, Trerörsgatan 7, 421 33 Västra Frölunda. T. 47 63 44, (av smål. härk.).
Boman	Anne-Marie, Radhusv. 8 H, 428 35 Kållered. T. 795 17 94, född i Hultsfred, Kalmar län.
Bonfré	Inger, Eneliden 9, 433 64 Sävedalen. T. 26 40 40, född i Huskvarna.
Borgwing	Ulla, S Fiskebäcksv. 166, 426 58 V Frölunda. T. 29 81 41, född i Göteborg (med smål. ankn.).
Brauer	Brita, Frälsegårdsg. 21, 431 42 Mölndal. T. 27 23 07, född i Göteborg (med smål. ankn.).
Brimberg	Margareta, Nilssons berg 28, 411 43 Gbg. T. 82 09 43, född i Värnamo.
Bryng	Mary, Persikogatan 248, 421 56 Västra Frölunda. T. 29 03 44, född i Skruv, Kronobergs län.
Brännstedt	Berit, Karlfeldtsgatan 4, 412 68 Gbg. T. 83 23 77, född i Rockneby, Kalmar län.
Carlberg	Ann, Linnégatan 6, 413 04 Gbg. T. 14 92 06, arb. 773 42 15, född i Dannäs, Jönköpings län.
Carlerös	Ulla-Britt, Marklandsgatan 49, 414 77 Gbg. T. 82 30 08, född i Göteborg (med smål. ankn.).
Carlsson	Birgit, Högadalsgatan 8, 431 69 Mölndal. T. 41 84 38, född i Stockholm. (med smål. ankn.).
Carlsson	Kerstin, Hökegårdsg. 4 B, 431 38 Mölndal. T. 18 59 15, född i Jönköping.
Carlsson	Märta, Slätttervallsg. 11, 431 40 Mölndal. T. 87 66 79, född i Linneryd, Kronobergs län.
Claesson	Asta, Gökevägen 13, 422 43 Hisings Backa. T. 52 12 50, född i Torskinge, Jönköpings län.
Collins	Ulla-Britt, Kustfyrvägen 8, 423 40 Torslanda. T. 92 19 66, född i Västervik.
Cornvik	Brita, Framnäsgatan 14, 412 64 Gbg. T. 40 84 20, född i Villstad, Jönköpings län.

Crafoord	Lena, Nordostpassagen 11, 413 11 Gbg. T. 24 36 99, född i Svenarum, Jönköpings län.
Edström	Ulla, Svängrumsg. 4, 421 35 V Frölunda. T. 47 06 59, född i Flisby, Jönköpings län.
Ekman	Lillebil, Seglehult, 314 91 Hyltebruk, född i Algutsboda, Kalmar län.
Ekström	Majken, Linnégatan 72, 413 08 Gbg. T. 13 84 01, född i Kölaby, Älvsvborgs län (med smål. ankn.).
Eldh	Marta, Jakobsdalsg. 5, 412 68 Gbg. T. 40 42 46, född i Rydaholm, Jönköpings län.
Elgeborg	Elsie, Nordostpassagen 67, 413 11 Gbg. T. 12 18 15, född i Växjö.
Engström	Gunnel, Södra Vägen 65, 412 54 Gbg. T. 93 14 42, född i Kölaby, Älvsvborgs län (med smål. ankn.).
Erlandsson	Mia, Beckmans väg 20, 443 51 Lerum. T. 0302/714 80, (med smål. ankn.).
Espling	Astrid, Augustigatan 9, 386 30 Färjestaden. T. 0485/394 52 och Guldpokalsgatan 3 A, 417 16 Gbg. T. 51 84 46, född i Resmo, Kalmar län.
Feldt	Greta, Långedragsväg. 18, 421 71 V Frölunda. T. 29 31 07, född i Fiskebäck, Älvsvborgs län (med smål. ankn.).
Flinck	Inger, Tunabo, 330 27 Hestra. T. 0393/420 09, född i Ålem, Kalmar län.
Fång-Nilsson	Ingrid, Körkarlens gata 8, 422 48 Hisings Backa. T. 52 71 79, född i Tranås.
Fännick	Inger, Löparegatan 31, 416 69 Gbg. T. 84 57 90, född i Bottnaryd, Jönköpings län.
Gustafsson	Anita, Resedagatan 20, 416 52 Göteborg. T. 25 48 43 (arb 62 13 75), född i Algutsboda, Kalmar län.
Gustafsson	Britt, Egmontsg. 8, 412 70 Gbg. T. 40 12 91, född i Göteborg (av smål. härk.).
Hafström	Lena, Pl. 634 Kärrdalens, 438 91 Landvetter. T. 338 18 37, född i Jönköping.

Hansson	Aina, Grönfinksbacken 5 A, 431 63 Mölndal. T. 87 19 14, född i Kalmar.
Hellberg	Margaretha, Mattssonsliden 22, 413 18 Gbg. T. 24 17 89, född i Kalmar.
Hedefors	Henny, Spannlandsg. 8, 414 59 Gbg. T. 41 75 81, född i Nässinge, Bohus län (med smål. ankn.).
Hådén	Maj-Gret, Fallströmsgatan 30, 431 41 Mölndal. T. 87 43 34, Född i Älmeboda, Kronobergs län.
Idermark	Inga-Lill, Nedre Kvarnbergsgatan 17, 411 05 Göteborg. T. 774 17 45, född i Kråksmåla, Kalmar län.
Johansson	Emy, Box 111, 430 50 Källered. T. 795 13 00, född i Onsala, Hallands län (med smål. ankn.).
Johansson-Ribbfors	Inga-Lisa, Nordostpassagen 37, 413 11 Gbg. T. 42 36 88, född i Vimmerby.
Johansson	Inger, Odinsplatsen 8, 411 02 Gbg. T. 15 50 80, född i Sävsjö.
Jonsson	Helny, Ryd Västergårdsvägen 15, 443 51 Lerum. T. 0302/130 26, född i Förlösa, Kalmar län.
Juliusson	Disa, Héjdenstamsgatan 11, 422 27 Hisings Backa. T. 52 13 30, född i Dädesjö, Kronobergs län.
Karlsson	Inga-May, Klintåsgatan 32, 422 44 Hisings Backa. T. 52 18 88, född i Jönköping.
Karlsson	Kerstin, Storängsgatan 2, 413 19 Gbg. T. 82 90 97, född i Ugglebo by intill Påryd, Karlslunda socken, Kalmar län.
Karlsson	Mona, Rimfrostgatan 27, 418 40 Gbg. T. 54 70 04, arb. 59 19 22, född i Kalmar.
Karlsson	Ulla-Britt, Engelbrektsg. 61, 412 52 Gbg. T. 18 22 28, född i Laholm, (med smål. ankn.).
Kindblom	Maj-Lis, Övre Husargatan 9, 411 22 Gbg. T. 711 82 79, född i Nässjö.
Larsson	Maj, Kapplandsg. 126, 414 78 Gbg. T. 41 71 80, född i Bergkvara, Kalmar län.

Lavén	Ellen , Sagogången 39, 422 45 Hisings Backa. T. 52 12 91, född i Älmhult, Kronobergs län.
Linde	Maiken , Rangströmsliden 7, 413 18 Gbg. T. 24 57 79, född i Kläckeberga, Kalmar län.
Ling	Marianne , Chalmersgatan 18, 411 35 Gbg. T. 20 44 49, född i Växjö.
Lundahl	Ulla-Britt , Briljantgatan 27, 421 49 V. Frölunda, född i Visby, (med smål. ankn.).
Mattsson	Maj-Britt , Väderstrecksgatan 8, 417 31 Gbg. T. 54 33 53, född i Ljungbyholm, Kalmar län.
Nilsagård	Marith , Skårgsg. 51, 412 69 Gbg. T. 40 51 38, född i Vassända-Naglum, Ålvborgs län (med smål. ankn.).
Nilsson	Ella , Eriksvägen 6, 433 62 Sävedalen. T. 26 89 86, född i Ålem, Kalmar län.
Nilsson	Hjördis , Bjurslättsgatan 17 A, 417 29 Gbg. T. 23 47 38, född i Frösö förs., Jämtlands län. (med smål. ankn.).
Nilsson	Ingrid , Kastvindsgatan 2 B, 6 vån., 417 14 Gbg. T. 23 78 26, född i Torpa, Kronobergs län.
Nilsson	Iréne , Grevegårdsv. 172, 421 61 V. Frölunda. T. 45 12 82, född i Gamleby, Kalmar län.
Nilsson	Margareta , Rakettgatan 15, 413 20 Gbg. T. 18 74 46, född i Vaggeryd, Jönköpings län.
Nordberg	Gunilla , Koppargatan 19, Västra Frölunda. T. 29 30 72, arb. 13 12 95, född i Vetlanda.
Nygren	Britt , Blidvädersgatan 26, 418 30 Gbg. T. 54 24 94, född i Hulterstad, Kalmar län.
Nyqvist	Signe , Backadalsg. 47, 422 47 Hisings Backa. T. 52 71 42, född i Tingsås, Kronobergs län.
Olsson	Gunni , Kaptensgatan 15 A ^{IV} , 414 58 Gbg. T. 14 39 48, född i Södra Unnaryd, Jönköpings län.
Paukku	Gun , Gamla Särövägen 3405, 429 34 Kullavik. T. 93 07 64, född i Jönköping.

Rosenquist	Margareta (Pia), N. Kvarnbergsgatan 18, 411 05 Gbg. T. 711 55 37, arb. 700 67 70, född i Ryssby socken, Kalmar län.
Rundqvist Eklöf	Anita, Kungsladugårdsgatan 125, 414 76 Gbg. T. 14 72 09, född i Göteborg (av smål. härk.).
Sahlin	Karin, Seminarieg. 6, 413 13 Gbg. T. 82 31 19, född i Voxtorp, Kalmar län.
Salomonsson	Inga-Britt, Friggag. 27, 416 64 Gbg. T. 15 42 33, född i Båraryd, Jönköpings län.
Sandvall	Birgitta, Kaveldunsstigen 19, 436 54 Hovås. T. 28 06 87, arb. 62 35 25, född i Jönköping.
Schirén Olofsson	Anita, Mölndalsvägen 27, 412 63 Gbg. Född i Växjö.
Sjölander	Barbro, Sågbladsgatan 3, 416 80 Gbg. T. 25 20 16, född i Göteborg (med smål. ankn.).
Sjöstrand	Ingrid, Skårgatan 47, 412 69 Gbg. T. 40 71 04, född i Stockholm (av smål. härk.).
Svahn	Elsie, Önskevädersgatan 35, 417 35 Gbg. T. 53 53 23, född i Göteborg (med smål. ankn.).
Svanström	Evy, Akkas gata 20, 422 48 Hisings Backa. T. 52 46 28, född i Annerstad, Kronobergs län.
Svensson	Birgit, Övre Husargatan 29, 413 14 Gbg. T. 13 64 27, född i Strängnäs, (med smål. ankn.).
Tinnert	Anna-Lisa, Skogsmilsgatan 17, 421 37 V Frölunda. T. 45 95 02, född i Ljungby socken, Kalmar län.
Tägnfors	Barbro, Dr Bex gata 3A, 413 24 Gbg. T. 755 42 42, (med smål. ankn.).
Wallerfors	Vivi Elisabeth, Pianogatan 60, 421 44 Västra Frölunda. T. 45 73 13, född i Tranås
Welin	Kajsa-Britt, Påvenfeltsvägen 10, 426 53 Västra Frölunda. T. 29 66 84, född i Kalmar.
Åsberg	Anna, Danska vägen 61, 416 59 Gbg. T. 84 59 30, född i Slätthög, Kronobergs län.

Verksamhetsberättelse 1999

Smålands Gille i Göteborg har vid slutet av detta verksamhetsår fyllt 126 år och har då 231 medlemmar, varav fem passiva.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordförande Per Ola Holmberg, vice ordförande Anders Carlberg, sekreterare Nils Göran Sjöstrand, vice sekreterare Per Stenklint, skattmästare Börje Andersson, gillesvärdar Ingemar Edström, Bengt Staaf samt Per-Inge Malm, stugvärdar Göran Holmberg och Hans Nilsson, adjungerade ledamöter Lennart Sandstedt och Anders Redstedt. Därjämte har Gösta Carlsson skött Gillets trädgård.

Under verksamhetsåret har styrelsen haft 8 protokollförråda sammanträden.

Revisorer har varit Bo Kronander och Carl-Gunnar Scott med Sigward Wällerstedt som suppléant.

Som valberedning har Birger Johnsson (sammankallande), Percy Isaksson och Eric Nilsagård fungerat.

Sammankomster

Gillet har haft 8 sammankomster med middag och underhållning. Tre av dessa har varit herredagar.

14 februari S:t Sigfridsmäss och herredag. Vid sammankomsten behandlades styrelsens årsberättelse, resultaträkning och revisorernas berättelse, varefter mötet enhälligt beviljade styrelsen full och tacksam ansvarsfrihet för det gångna året. Efter sedvanlig måltid med kroppkakor och ostkaka berättade kyrkoherde Johan Olsson livfullt om "Jag och S:t Sigfrid".

18 mars ärtmiddag och herredag. Småländskan Marianne Westberg sjöng visor och ledde allsång.

22 april ärtmiddag. Gillesbrodern Anders Carlberg spelade upp en intervju han hade gjort med Nils Johansson från Kärda, som livfullt berättade om sitt liv som cyklande gårdfarihandlare 1938–45.

20 maj firades Sparkassans dag med årsmöte och vårmiddag. Sparkassans 105:e premieutloppning verkställdes.

23 september ärtmiddag. Den nyblivne gillesbrodern Perolow Johnsson-Falck presenterade sig själv samt berättrade medryckande om sin mångsidiga verksamhet som arkitekt, arkeolog m.m.

Vice ordföranden Anders Carlberg med brodern Carl-Eric som S:t Sigfrid.

21 oktober ärtmiddag. Celebert besök av åldermannen för Smålands Gille i Malmö, Carl-Eric Carlberg, som inträdde i fullt biskopsornat personifierande själve S:t Sigfrid. Han berättade om sitt gilles verksamhet och ritualer.

18 november ärtmiddag. Även denna gång gladdes vi av sång och musik med Marianne Westberg.

12 december årsmöte, herredag och luciafest. Årsmötet leddes av Per-Ola Holmberg. Parentation hölls över de gillesbröder som gått bort under året, nämligen

den 6 februari, byggnadssnickare Nils Brederfält, född den 9 mars 1915 i Landvetter,

den 8 mars, kriminalinspektör Ingvar Leijon, född den 10 april 1924 i Kosta, Kronobergs län,

den 15 maj, intendent Gustav Abrahamsson, född den 25 mars 1909 i Näshult, Jönköpings län,

den 26 oktober, Gösta Ljungdahl, född den 23 april 1918 i Järsnäs, Jönköpings län,

den 11 december, polisinspektör Birger Johnsson, född den 1 oktober 1919 i Algutsboda, Kronobergs län.

Medan ordföranden läste upp denna lista tände Percy Isaksson ett ljus för var och en samtidigt som stapelns klockor ringde. Efter en tyst minut läste Anton Johansson följande dikt ur Per Lagerkvists diktsamling Aftonland:

*En gång skall du vara en av dem som levat för längesen.
Jorden skall minnas dig så som den minns gräset och skogarna,
det multnande lövet.
Så som myllan minns
och så som bergen minns vindarna.
Din frid skall vara oändlig så som havet.*

Därefter lämnade valberedningen genom Percy Isaksson förslag till **funktionärer i Gillet för år 2000** och följande personer utsågs: Ordförande, firmatecknare Per-Ola Holmberg (omval), vice ordförande Anders Carlberg (omval), sekreterare Nils Göran Sjöstrand (omval), vice sekreterare Per Stenklint (omval), skattmästare, firmatecknare Börje Andersson (omval), gillesvärdar Ingemar Edström, Bengt Staaf och Per-Inge Malm (omval), stugvärdar Göran Holmberg och Hans Nilsson (omval), adjungerade ledamöter Lennart Sandstedt (omval) och Sigward Wällerstedt (nyval). – Till revisorer omvaldes Bo Kronander och Carl-Gunnar Scott, och till revisorsuppleant nyvaldes Karl-Axel Magnusson. – Till valberedning utsågs Percy Isaksson (sammankallande), Erik Nilsagård och Sven Svensson.

Styrelsemöte på Stena Danica.

Lucian Elin Carlsson med systern Emilia som tomte.

Den av styrelsen föreslagna årsavgiften på oförändrat 200 kr fastställdes.

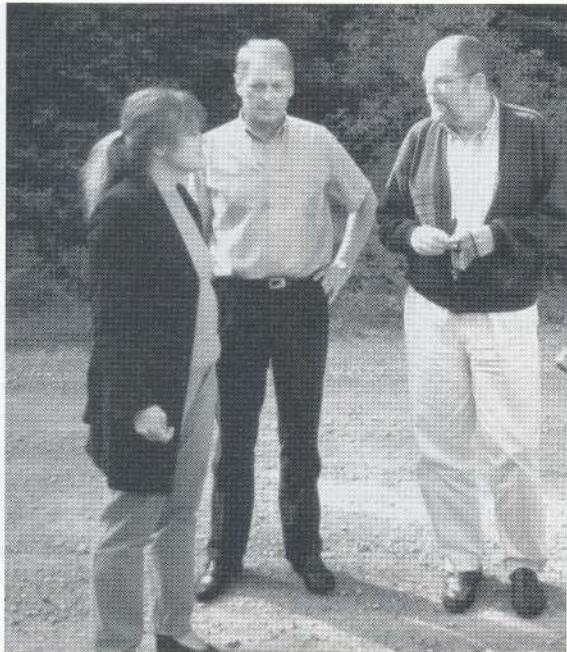
Enligt styrelsens förslag valdes Samuel Ödmann (född 1750) till årets smålännings. Han växte upp i Vislanda och gick i skola i Växjö och har skildrat sin hembygd på ett mycket levande sätt.

Styrelsens förslag till sammankomster år 2000 godkändes av årsmötet och redovisas i det kommande plånboksinlägget. På försök införs en sammankomst i januari 2001.

Gillets ekonomiska ställning och förvaltning redovisas vid februarisammankomsten, då revisionen är klar.

Efter årsmötet bjöd Ulla Edström och gillesvärdarna på ett rikt och synnerligen välsmakande julbord. Sedan uppaktades Gillet av Lucian Elin Carlsson med systern Emilia som tomte, barnbarn till skattmästaren. Efter vacker sång och framförande av Ragnar Dalheims prolog "Smålands Lucia" attackades de med uppskattande applåder. Lucian fick som minnesgåva luciasmycke nr 12.

Ordföranden, Per-Ola Holmberg, erinrade om de bortgångna Gustav Abrahamsson och Birger Johnsson, som båda på ett hängivet sätt under många år verkat för Gillets bästa. Han tackade sedan Ulla och gillesvärdarna för den goda maten och gillesbröderna för det gångna året. Därefter avslutades kvällen på sedvanligt sätt med Smålandssången.

*Guiden Annika Carlberg, ordf. Per-Ola Holmberg
och v. ordf. Anders Carlberg.*

Årets smålandsresa

Resans mål var Vilhelm Mobergs utvandrarbygd, tillika glasriket i hjärtat av Småland. Resvärdet denna augustidag var det allra bästa med växlande molnighet och lagom varmt. Efter två timmars resa anlände vi till den vackra Apladalens i Värnamo, där vi undfågnades med gott kaffe och en frukostfralla. I Lessebo mötte sedan vår ordförande upp i sällskap med resans utomordentligt kunniga och trevliga guide, Annika Carlberg (ej släkt med vår vice ordförande). Under hennes ledning for vi sedan på en slingrande smålandsväg till Ljuder. Där fick vi se den vackra kyrkan, minnesstenen över den okände utvandraren och de unika kyrkstallarna.

Vi passerade Åkerby vägskäl, mötesplatsen för bygdens utvandrare före deras avfärd till Karlshamn och vidare på den livsavgörande resan över haven. På Vissefjärda Hotell bjöds vi på en utmärkt traditionell smålandsmiddag med stek och (givetvis) ostkaka med kaffe.

På nya slingrande vägar blev nästa anhalt Klasatorpet, "Korpamoen", där filmen "Utvandrarna" spelades in i tidstrogen miljö. Det var spännande och fascinerande att uppleva platsen, och miljön inspirerade många att bestämma sig för att se om filmen igen. Vidare for vi till Duvemåla by, där Vilhelms mormor bodde, hon som var förebild till romanens Kristina.

Klasatorpet "Korpamoen" med durspelare som underhöll vid visningen.

Undantagsstugan vid Klasatorpet "Korpamoen".

Interiör från undantagsstugan vid Klasatorpet "Korpamoen".

Vi passerade sedan den mäktiga ”trollskogen”, bländades av den fantastiska utsikten från Moshults by, där vi också besåg och fotograferade Vilhelm Mobergs minnessten. Vid Skrufs glasbruk skildes vi med saknad från vår fantastiska guide och besökte glasboden för inhandling av glas och minnessaker.

Sista anhalten blev hantverksstugan i Sandsjö med souvenirer och framför allt eftermiddagskaffe med ”femton sorters kakor”. Hemresan gick över Tingsryd och sedan via kustvägen, eftersom vår duktige chaufför (icke smålännning) sade sig inte orka med mer granskog! Nöjda och kanske lite trötta landade vi på Heden vid 22-tiden efter en dag fylld av upplevelser och intryck från ett älskat Småland.

Anders Carlberg var medresenär och uppskattad reseledare.

ÖVRIGA HÄNDELSER

Liksom under tidigare år har Slottsskogens Kyrkostiftelse anordnat friluftsgudstjänster från juni till augusti. Olika samfund har tillhandahållit gudstjänstledare, landskapsgillena kyrkvärdar och klockringare samt kyrkkaffe. Annonsering har skett i Göteborgs-Posten och på annonstavlor i Slottsskogen. Gudstjänsterna har varit välbesökta, och kollekt har tagits upp och redovisats.

Smålandsstugan har genom Ingemar Edströms försorg hållits öppen för allmän-

Ingallill Nyström visar Göran Holmberg en bonad som skall renoveras.

heten vid tjänlig väderlek under sommarsöndagar klockan 12–15. Därvid har information lämnats om dess historia, inredning och föremål. Speciella visningar har också skett.

Sveriges Nationaldag firades på morgonen vid Smålandsstugan med flagghissning, klockringning, Du gamla, du fria... samt medhavda smörgåsar vid bord utanför stugan. Senare på dagen deltog Sigward Wällerstedt och Göran Holmberg som fanbärare vid fanmarschen i centrala Göteborg.

Gillet har under året deltagit i sammanträden med Slottsskogens Parkråd, som planerar och samordnar Slottsskogens aktiviteter och underhållning.

STUGAN OCH SAMLINGARNA

Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé har under året renoverat åtta av de på papper eller väv målade bonaderna i Stugan. Kostnaden (62 500 kr) har täckts genom anslag från Helge Ax:son Johnsons och Kerstin Wijk Broströms stiftelser samt genom bidrag från medlemmar och Kvinnogillet. Konserveringsarbetet planeras fortsätta när ytterligare anslag har erhållits.

Ett nytt högtalarsystem har anskaffats och togs i bruk under hösten. Det är fullt modernt och effektivt med bl.a. sladdlös mikrofon.

SLUTORD

Styrelsen framför ett varmt tack till alla som värnat om Smålandsstugan och Smålands Gille i Göteborg, däribland Kulturfastigheter i Göteborg AB, Kvinnogillet, donatorer, annonsörer, artikelförfattare och alla andra som på något sätt varit behjälpliga vid årsbokens tillkomst.

Smålandsstugan i Slottsskogen nyåret 2000

Verksamhetsberättelse för Smålands Kvinnogille 1999

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Inga-May Karlsson, ordförande

Brita Cornvik, vice ordförande

Helny Jonsson, kassör

Barbro Andréasson, sekreterare

Carin Andersson, vice sekreterare

Anne-Marie Boman, ledamot

Ulla Borgwing, ledamot

Inga-Lill Idermark, suppleant

Inger Bonfré, suppleant

Britta Andersson, revisor

Britt Gustavsson, revisor

Maj-Lis Kindblom, revisorsuppleant

Birgit Carlsson, stugvärdinna

Barbro Sjölander, valberedning

Asta Claesson, valberedning

2 februari. 43 medlemmar hade hörsammat inbjudan till årsmöte i Smålandsstugan. Sedvanliga årsmötesförhandlingar genomfördes. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna året. Mötet avslutades med en god måltid.

2 mars. 32 medlemmar hade samlats till kvällens möte. Inga-May Karlsson hälsade 3 nya medlemmar välkomna, Gunilla Nilsson Nordberg från Vetlanda, Barbro Tengfors från Växjö och Maritza Andersson från Nybro. Vice ordförande i Smålands Herrgille Anders Carlberg var kvällens underhållare och han berättade om Sveriges Radios Utbildningsprogram på ett mycket trevligt sätt.

6 april. 35 medlemmar hade samlats. Till detta hade vi för 5:e året i rad den fina mannekänguppvisningen som anordnades av Gun och Maj-Britt från Gelia Dammode i Mölndal. Vi fick se fina moderiktiga och praktiska kläder som passar för damer 55+. Våra 4 duktiga "proffsmannekänger" var våra egna medlemmar Majken, Anne-Marie, Brita och Asta.

4 maj. 38 medlemmar samlades till denna kväll. Nya medlemmar hälsades välkomna, nämligen Inger Johansson från Kulltorp och Ingrid Sjöstrand med Smålandsanknytning. Kvällens talare, stadsträdgårdsmästare Bernt Finnskog, berättade på ett fångslande sätt om Göteborgs parker.

1 juni. 37 glada och pigga medlemmar hade samlats denna försommarkväll för att fira sommarens ankomst. Kvällens entertainer, Marianne Westberg från Floby, sjöng solo och spelade dragspel. Vi fyllde i med allsång. Det var "Plocka vill jag skogsviol", "Ta mig till havet" och andra gamla melodier som är djupt rotade hos oss var och en. Vi serverades lax, grönsaker och potatis som smekte våra gommar. Kvällen avslutades med att vi sjöng "Nu går sista visan" ackompanjerad av dragspel.

7 september. Höstens första möte samlade 35 medlemmar. Ulla Sandstedt berättade om sin gymnastik inom Korpen på Gräfsnäsgården och i Pyramiden i Vasahuset på ett mycket inspirerande sätt.

5 oktober. 38 medlemmar samlades och som ny medlem hälsades Maj-Britt Johansson varmt välkommen. Till kvällens möte hade Göte Brink inbjudits som talare. Han berättade på ett mycket trevligt sätt om gamla Landala och visade bilder.

2 november. 36 medlemmar hade samlats. Kvällens tema var Hälsofrågor och Yoga som Marta Eldh talade om. Hon talade också över ämnet "Så lever jag idag". Vidare berättade Brita Cornwik om Smålandsstugan, och om Smålands Kvinnogille, som bildades 21 januari 1970, berättade Marith Nilsagård.

5 december. Cirka 40 medlemmar hade kommit för att njuta av det traditionella julbordet i Smålandsstugan. Det serverades de traditionella maträtterna, inget saknades inte ens snapsen till sillen. Under måltidens gång underhöll Gun Carlsson med dragspel och julsånger. Julen hade gjort sitt intåg. Helny Jonson, som hållit i gillets kassa under flera år, avtackades med en gåva – ett silverhalsband och örhängen därtill. Birgit Karlsson, vår trygga husmor, tackades för året som gått med en blomma. Saker som ej hade blivit sålda på julmarknaden lottades ut. Så var denna fina eftermiddag till ända och vi vandrade ut i ett vintrigt Slottsskogen. En God Jul blev avskedsorden.

ÖVRIGA HÄNDELSER

Kaffeserveringen på Kristi Himmelfärds Dag är ett mycket uppskattat inslag, då också många gäster besöker oss. De tycker alla att det är mycket vackert i Smålandsstugan.

Smålands Kvinnogille har deltagit i Friluftsgudstjänster fyra gånger med kaffeservering den gångna sommaren, och det har varit trevligt och givande.

Den 16 juni var 36 glada kvinnor på bussutflykt till Hedareds Stavkyrka. Färden fortsatte sedan till Vänga Kvarn där vi serverades kaffe med smörgås och kaka. Många passade på att köpa mjöl. Sedan styrde vi kosan mot Ekelunds Vävkammare i Fritsla. Sista stoppet var i Borås Stadspark där vi åt hamburgare, korv, glass etc allt efter behov. Sedan rattade Eva från Källeredsbussarna oss hem till Göteborg igen efter en lyckad dagsutflykt.

Hedareds stavkyrka.

Den 21 november ordnades sedvanlig julbasar och försäljning i Smålandsstugan. Vi serverade glögg och pepparkakor. Vackra handarbeten och hembakat bröd hade strykande åtgång. Vi tackar er alla som bidrog till denna försäljning.

Första julen i Karlstad gav oss

en del tillfälle att hälsa varandra
och markera den kommande
festtiden med handarbeten och
hembakat bröd.

Så här klockan tio vid en
vacker höstkväll i Karlstad
var det dags för att sätta upp
ett julbord i Smålandsstugan.

Redo att ta emot våra besökare vid
julbasaren i Smålandsstugan.

Från den tiggen där vi
förfogar om

en del tillfälle att hälsa varandra
och markera den kommande
festtiden med handarbeten och
hembakat bröd.

Det är dock inte bara dessa möjligheter

Millenniumtankar

Först vill jag önska alla Kvinnogillets och Herrgillets medlemmar en god fortsättning på det nya årtusendet. Trots alla fördömar om vad som skulle hända vid millennieskiften avlöpte allt precis som det brukar.

Alla i vår förening fick inte uppleva denna händelse. Tre av våra medlemmar har under året gått bort, nämligen Margareta Lindblom, Elsa Larsson och Thyra Berggren. Vi har dem alla kvar i våra tankar och skall längre minnas dem.

Mina önskningar inför ett nytt år är desamma som tidigare: att alla skall få leva i fred och försoning och att det brutala våld som bara ökar (även här i Sverige) skall hindras på bästa sätt. Tänk om alla i arbetsför ålder hade ett arbete att gå till, en möjlighet att få känna sig efterfrågade! Kanske skulle detta kunna bidraga till en lösning.

I år 30-årsjubilerar Kvinnogillet. Detta skall på något sätt firas.

Alla har väl läst Göran Holmbergs artikel i årsboken för 1999 "Det var så det började". (Jag väntar på en fortsättning.) Smålands Gille är nu 126 år, men i sin beginnelse höll det på att kapsejsa och räddades av de glada Smålandssångarna i Haga, som tog över rodret.

Därför ber jag er unga medlemmar att hjälpa oss med styrelsearbetet och verksamheten i övrigt. Hjälp oss också att värvra nya medlemmar, så att Smålands Kvinnogille kan leva vidare länge. Vi har ju alltid trevligt när vi träffas.

På föreningens vägnar tackar jag Herrgillet för att vi får medverka i årsboken och för att alla våra medlemmar föräras var sitt exemplar. Tack också till Herrgillets styrelse för det goda samarbetet under det gångna året.

*Inga-May Karlsson
Kvinnogillets ordförande*

ÖVRIGA HANDFILM

Kaffesemirangen vid Kaffekiosken är en del av föreningens sociala arbete. Detta är en viktig del av föreningens verksamhet.

Den 10 mars var det dags för den årliga Kaffekiosken. Vi gjorde en stor insats för att få ihop en bra försäljning.

Den 10 mars var det dags för den årliga Kaffekiosken. Vi gjorde en stor insats för att få ihop en bra försäljning.

Detta är en viktig del av föreningens sociala arbete. Detta är en viktig del av föreningens verksamhet. Vi gjorde en stor insats för att få ihop en bra försäljning.

STADGAR FÖR
Smålands Gille
i Göteborg

Enhälligt antagna vid Herredag den 5 september 1946, med tillägg antagna vid Herredag den 15 februari 1969 och Herredag den 11 februari 1996.

§ 1

Smålands Gille har till syfte att åt härvarande medlemmar av Smålands landskap bereda tillfälle att sammanträffa för att hos dem uppliva och underhålla minnet av hembygden och tillika väl vårdar och bevara Smålandsstugan och dess samlingar.

Till medlem av Gillet kan den utses, som genom födsel, uppföstran, härkomst eller släktförbindelser tillhör Småland.

Hedersmedlem kan på styrelsens förslag den bliva, som en längre tid tillhörde Gillet och genom sin verksamhet gjort sig synnerligen förtjänt om detsamma. Beslut härom är giltigt endast om minst 5/6 av vid herredagen närvarande gillesmedlemmar rösta härför samt i kallelsen till samma herredag angivits, att val av hedersmedlem skall äga rum. Om förslag till sådant val förkastas, får detta ej antecknas i protokollet.

Smålands Gilles i Göteborg förtjänsttecken kan tilldelas sådana medlemmar, som nedlagt ett förtjänstfullt och oegennyttigt arbete för Gillet och dess syften, och vilka tillhörde Gillet i minst 5 år. Det kan därjämte tilldelas sådana Gillets gynnare, som utan att vara medlemmar gjort Gillet särskilda tjänster och därigenom gjort sig förtjänta av Gillets synnerliga tacksamhet.

Innehavare utses av styrelsen.

§ 2

Inträde i Gillet genom gillesmedlem hos styrelsen.

§ 3

Gillet håller årligen minst tre herredagar, därav en i anslutning till S:t Sigfrids dag, en omkring den 13 mars och en omkring den 13 december. Härjämte bör styrelsen söka bereda medlemmarna tillfälle att sammankomma till enklare samkväm så ofta detta kan anses lämpligt.

§ 4

Styrelsen utgöres av ordförande, vice ordförande, sekreterare, vice sekreterare, skattmästare, tre gillesvärder, två stuguvärder samt adjungerande ledamöter. Styrelsen utses vid decembersammanträdet, och väljs då två revisorer och en revisorssuppleant.

Vid sammanträdet i februari föredrages revisionsberättelsen och beslutas angående ansvarsfrihet åt styrelsen.

§ 5

Styrelsen åligger att förvalta Gillets medel och omhänderhava skötseln av dess angelägenheter.

§ 6

Ordföranden tillkommer att sammankalla styrelsen och efter dess hörande och beslut föra ordet vid Gillets och styrelsens sammanträden. Styrelsesammanträde skall hållas, då minst fyra styrelseledamöter det påfordra.

Sekreteraren åligger att föra protokoll vid Gillets och styrelsens sammanträden.

Skattmästaren omhänderhar efter styrelsens anvisning Gillets kassa och för bok där över. Han skall före januari månads utgång varje år till revisorerna överlämna Gillets räkenskaper för det nästförflytta året.

Revisorerna skola före den 15 februari varje år inlämna sin berättelse till ordföranden. Revisionsberättelsen skall innehålla ett kortfattat sammandrag av räkenskaperna för det gångna året, och skall i densamma ansvarsfrihet till- eller avstyrkas.

§ 7

Varje medlem av Gillet erlägger stadgad årsavgift, vilken uttages genom skattmästarens försorg.

Den som inväljes i Gillet i november eller december är befriad från skyldighet att erlägga det årets avgift.

Medlem, som icke under årets lopp erlagt sin årsavgift, anses hava utträtt ur Gillet.

Hedersmedlem erlägger ingen årsavgift.

§ 8

Kallelser till herredagar sker genom skriftligt meddelande till varje medlem eller genom annons i två dagliga i Göteborg utkommande tidningar, och skall kallelsen ske i god tid före sammanträdet.

Omröstning om person då mer än en kandidat föreslagits, försiggår genom slutna sedlar. Vid andra ärendens avgörande är den öppen. Enkel röstövervik bestämmer beslutet med undantag av det fall, som nämnes i § 9 här nedan. Ordföranden har utslagsröst, då omröstningen varit öppen. Har omröstningen varit sluten, avgöres saken genom lottning.

Giltigt beslut kan ej fattas, såvida icke minst 15 medlemmar utom ordföranden är närvarande.

Beslut om ändring av dessa stadgar må icke ske utan att frågan varit vilande från ett föregående sammanträde.

§ 9

Beslut om Gillets upplösning är endast giltigt, försävitt 2/3 av Gillets samtliga medlemmar rösta härför, och frågan varit vilande från ett föregående sammanträde.

Upplöses Gillet, skola dess tillgångar tillfalla den inom Gillets bildande sparkasseföreningen. Skulle denna hava upphört, överlämnas tillgångarna till en nämnd, bestående av fem i Göteborg boende medlemmar i Gillet, vilken nämnd tillsättes samtidigt med upplösningsbeslutet. Denna nämnd beslutar om vartill Gillets tillgångar skola användas, och är skyldig att inom 6 månader efter upplösningsbeslutet i en i staden utkommande daglig tidning tillkännagivas, vartill nämnden beslutat, att medlen skola användas.

Anmälningsblankett

Till medlem i Smålands Gille i Göteborg får jag
härmad föreslå:

Namn: .....

Titel eller yrke: .....

Född: .....

i ..... län
av smål. härk. med smål. ankn.

Bostadsadress .....

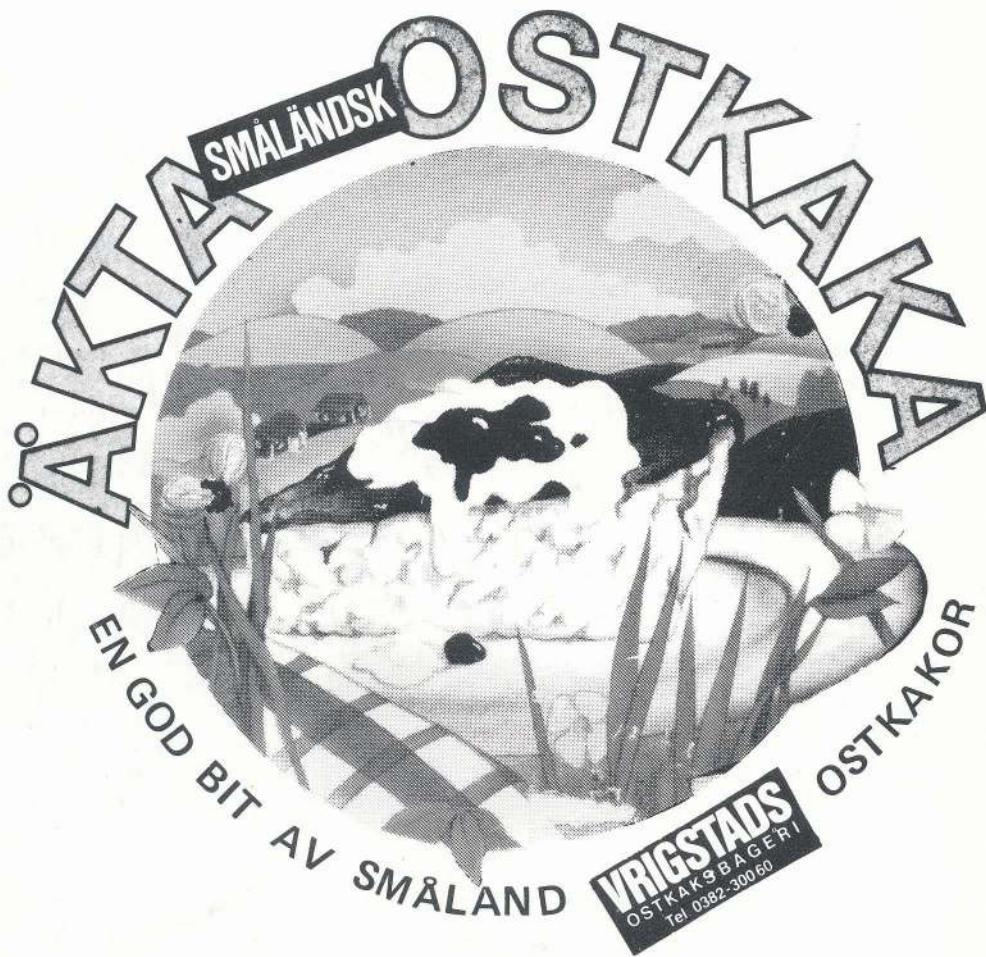
Tel. bostad ..... Arb.plats tel .....

Göteborg den .....

Namn: .....

Adress: ..... Tel: .....

Insändes till Gillets sekreterare

JINGEMAR
OHANSSON